

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

MOŽNOSTI UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ OBORU MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ NA TRHU PRÁCE V EU

EMPLOYMENT POSSIBILITIES FOR GRADUATES OF THE FIELD OF MUNICIPAL
ENGINEERING IN THE LABOR MARKET IN THE EU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Eva Vítková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

PhDr. DANA LINKESCHOVÁ, CSc.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3656 Městské inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program
Studijní obor	3647R025 Městské inženýrství
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Eva Vítková
Název	Možnosti uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU
Vedoucí práce	PhDr. Dana Linkeschová, CSc.
Datum zadání	8. 11. 2019
Datum odevzdání	22. 5. 2020

V Brně dne 8. 11. 2019

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

- Linkeschová, D.: K otázkám managementu ve stavebnictví
- Muhlfelt, J. a Costi, M.: Pozitivní leader
- Koubek, J.: Řízení lidských zdrojů
- Veber, J.: Management
- Konečný, Wagnerová: Management v praxi
- Vodáček, Vodáčková: Management
- Stýblo, J.: Moderní personalistika
- Časopisy: Moderní řízení, HRM, HN a další

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem práce je nejprve teoreticky vymezit téma významu možností uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU. V praktické části pak provést výzkumné šetření, analyzovat jeho výsledky a posoudit jejich praktické uplatnění ve veřejné oblasti.

Rámcová osnova zadání:

1. Úvod, zvolený cíl práce
2. Teoretická část
 - zvláštnosti a význam manažerské práce ve veřejné sféře
 - možnosti uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU
 - specifika stavebnictví
3. Empirická část
 - pracovní hypotézy k otázkám možností uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU
 - tvorba dotazníku a charakteristika zvoleného souboru
 - analýza empirického šetření
4. Dílčí závěry a doporučení
5. Závěr

Požadovaným výstupem je zpracování studie na dané téma.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce „Uplatnění absolventů oboru Městské inženýrství na trhu práce v EU“ je stanovit možnosti uplatnění absolventů tohoto oboru na trhu práce v EU. Tato práce se věnuje problematice možnosti uplatnění na trhu práce v Evropské unii. Obor městské inženýrství je v České republice poměrně mladý obor, který našel své uplatnění a zařazení na trhu práce v EU. Tato práce prozkoumává trhy práce v členských zemích Evropské unie a porovnává možnosti uplatnění na trhu práce v členských zemích a České republice. První část bakalářské práce se zabývá teoretickou částí, která popisuje jednotlivé pojmy vztahující se k tomuto tématu. Další část práce tvoří část praktická, kde je na základě hypotéz vyhodnoceno dotazníkové šetření a zpracován řízený rozhovor s panem starostou, který zastupuje vedoucí pozici ve veřejné správě.

KLÍČOVÁ SLOVA

Městské inženýrství, trh práce v EU, management ve stavebnictví, veřejná správa, uplatnění na trhu práce, Strategie Evropa 2020

ABSTRACT

The aim of the bachelor's thesis "Employment of graduates of the field of Urban Engineering in the EU labor market" is to determine the possibilities of employment of graduates of this field in the EU labor market. This work deals with the issue of employment in the European Union. The field of urban engineering is a relatively young field in the Czech Republic, which has found its application and classification on the labor market in the EU. This work examines the labor markets in the member states of the European Union and compares the possibilities of employment in the labor market in the member states and the Czech Republic. The first part of the bachelor thesis deals with the theoretical part, which describes the various concepts related to this topic. The next part of the work is the practical part, where based on hypotheses, a questionnaire survey is evaluated and a controlled interview with the mayor, who represents a leading position in public administration.

KEYWORDS

Municipal Engineering, labor market in the EU, management in building industry, public administration, labor market application, Europe 2020 strategy

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Eva Vítková *Možnosti uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU*. Brno, 2020. 56 s., 46 s. příl. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce PhDr. Dana Linkeschová, CSc.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané bakalářské práce s názvem *Možnosti uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 4. 6. 2020

Eva Vítková
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Možnosti uplatnění absolventů oboru městské inženýrství na trhu práce v EU* zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 4. 6. 2020

Eva Vítková
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Daně Linkeschové, CSc. za ochotu a odbornou pomoc a vedení při zpracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat všem zúčastněným v dotazníkovém šetření, vedoucí pracovníci ve stavební firmě, zaměstnancům Odboru stavebního úřadu Kroměříž a Zlín a starostovi obce Střílky za ochotu mi pomoci objasnit řešenou problematiku. V neposlední řadě chci poděkovat své rodině za podporu po celou dobu studia a při zpracování mé bakalářské práce.

1 Obsah

1	ÚVOD A ZVOLENÝ CÍL PRÁCE.....	11
2	TEORETICKÁ ČÁST	13
2.1	Definování pojmů	13
2.1.1	Veřejná správa.....	13
2.1.2	Veřejná služba.....	14
2.1.3	Správní činnosti.....	15
2.1.4	Management.....	15
2.1.5	Manažer.....	16
2.1.6	Trh práce	17
2.1.7	Městské inženýrství.....	17
2.1.8	Stavení firma (podnik)	18
2.2	Zvláštnosti a význam manažerské činnosti ve veřejné sféře	18
2.2.1	Efektivita ve veřejné správě	19
2.2.2	Rozdíly managementu ve veřejné a soukromé sféře.....	20
2.2.3	Model řízení ve veřejné správě	21
2.2.4	Městský inženýr ve veřejné správě	21
2.2.5	Problémy při správě obcí a měst.....	22
2.3	Možnosti uplatnění absolventů oboru Městské inženýrství na trhu práce v EU 23	
2.3.1	Lidský kapitál.....	23
2.3.2	Míra rigidity pracovní síly	23
2.3.3	Trh práce v EU.....	25
2.3.4	Globalizace.....	25
2.3.5	Míra nezaměstnanosti mladých v ČR a EU	26
2.4	Městské inženýrství v EU.....	29
2.4.1	IFME (International Federation of Minicipal Engineering).....	29
2.4.2	Historie Městských inženýrů v EU	30
2.4.3	Personalistika ve stavebnictví v EU.....	30
2.4.4	Studium Městského inženýrství v zemích EU	30
2.5	Specifika ve stavebnictví	32
2.5.1	Týmová práce ve stavebním podniku	33
2.5.2	Vývoj týmu a jeho výkonnost	34
2.5.3	Faktory ovlivňující skupinovou soudržnost.....	34

2.6	Strategie Evropa 2020	35
3	EMPIRICKÁ ČÁST	37
3.1	Metodika výzkumu	37
3.2	Stanovení hypotéz.....	38
3.2.1	Vzrůstající zájem studentů o obor Městské inženýrství.....	38
3.2.2	Stavební firmy a zaměstnanci stavebních firem a jejich zájem o Městské inženýry	38
3.2.3	Pracovní pozice pro Městského inženýra ve veřejné správě.....	39
3.2.4	Městský inženýr by na stavebních úřadech a magistrátech zastával pozici, která má konkrétní zaměření a řeší konkrétní problematiku.....	39
3.3	Vyhodnocení dotazníků	39
3.3.1	Dotazník pro studenty a absolventy oboru Městské inženýrství.....	39
3.3.2	Dotazník pro zaměstnance stavebních firem PKV BUILD s.r.o. a KELLER 44	
3	Máte kolegu/kolegyni z obor Městské inženýrství?	44
3.3.3	Řízený rozhovor se starostou obce Střílky	47
3.3.4	Emailový dotazník na Stavební úřad Kroměříž Ing. arch. Pavel Máselník	49
3.3.5	Emailový dotazník na stavební úřad pro město Zlín Ing. Petr Skácel	50
4	DÍLČÍ ZÁVĚRY A OVĚŘENÍ HYPOTÉZ	50
4.1	Hypotéza 1 : Vzrůstající zájem nových studentů o obor MI	50
4.2	Hypotéza 2: Stavební firmy a zaměstnanci stavebních firem a jejich zájem o Městské inženýry	51
4.3	Hypotéza 3: Pracovní pozice pro Městského inženýra ve veřejné správě.....	52
4.4	Městský inženýr by na stavebních úřadech a magistrátech zastával pozici s konkrétní specializací a věnoval by se jedné dané problematice.....	53
5	DOPORUČENÍ.....	53
6	ZÁVĚR	54
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	55
8	SEZNAM TABULEK	55
9	SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ	56
10	SEZNAM ZKRATEK	56

1 ÚVOD A ZVOLENÝ CÍL PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je vymezení pozice oboru Městské inženýrství na trhu práce v EU. Obor Městské inženýrství je relativně mladý obor na trhu práce, který stále hledá a stanovuje svůj vhodný rozsah konceptu ve své působnosti v oblasti technických, technologických, logistických, ekonomických, technickoekonomických problémů spojených se zajištěním plynulého rozvoje a chodu měst a obcí. Zejména pak dosáhnout vhodné řešení pro skloubení potřeb pro technickou infrastrukturu a zdravý a ekonomický rozvoj. Jako další stanovuje reálné potřeby a vyhodnocuje vhodné opatření pro co nejlepší možnost obsluh požadavků dané infrastruktury území.

Jako absolventka oboru Městského inženýrství, kterou zajímají možnosti uplatnění po skončení studia, jsem se rozhodla tuto problematiku lépe nastínit a prozkoumat. Zároveň chci pomocí této bakalářské práce nastínit možnosti oboru Městské inženýrství veřejnosti, která se doposud nebo jen velmi málo setkala s tímto oborem. Po dobu mého bakalářského studia jsem se setkala s velkou rozmanitostí odborných předmětů, které utváří dojem velké možnost uplatnění v rozdílných částech oboru stavebnictví. Z pozice studentů se tento obor těší narůstajícímu zájmu a to z důvodů velké rozmanitosti uplatnění, možnosti následného zaměření v navazujícím studiu a sále narůstajícím potřebám ze strany orgánů veřejné správy. V druhé polovině jsem se zaměřila na porovnávání podmínek pracovního trhu v Evropské unii a tyto podmínky porovnávala s podmínkami na trhu práce v České republice.

Práce je rozdělena do tří částí. První část tvoření část teoretickou, poté následuje část empirická a poslední část tvoří vyhodnocení a závěr. V první části jsem teoreticky vymezila pojmy, které se týkají dané problematiky a oboru Městské inženýrství jako management, veřejná sféra, trh práce, trh práce v EU a jeho růst a specifika ve stavebnictví. Nastínila jsem záměr Strategie Evropa 2020, která má za cíl růst podpory při začlenění do pracovního poměru absolventům a dalším skupinám potenciálních zaměstnanců na trhu práce. Empirická část je rozdělena na dvě podkapitoly, kdy jsem si první stanovila čtyři hypotézy, které mají pomoci objasnit danou tematiku.

Pro účel stanovení jasného výsledku hypotéz jsem vytvořila dva dotazníky. První dotazník byl směřován pro studenty stavebních oborů mimo Městské inženýrství. Pomocí

nich jsem mohla lépe pohlédnout na danou problematiku z pohledu absolventů oboru a porovnat a zjistit prospěšnost a výsledky studia. Druhým dotazníkem jsem směřovala na zaměstnance stavebních firem a firem věnující se činnosti v oboru stavebnictví. Díky získaným odpovědím jsem vyhodnocovala názor a pohled na obor Městské inženýrství ze strany potenciačních zaměstnavatelů a možných budoucích kolegů v oboru, ale i s odlišným zaměřením.

Dalším podkladem pro vyhodnocování hypotéz jsem použila podklady získaných z řízeného rozhovoru. Ten probíhal se starostou přílehlé obce s názvem Střílky, který mi nabídl úhel pohledu ze strany veřejné sféry, a díky rozhovoru jsem mohla lépe prozkoumat možnosti uplatnění na poli veřejné správy. Jelikož se jedná o starostu obce, začlenila jsem absolventa oboru Městské inženýrství do oblasti samosprávy. Jako poslední jsem oslovila členy Odborů stavebního úřadu města Kroměříž a města Zlín, kdy jsem položila tři základní otázky týkající se absolventa oboru Městské inženýrství a požadavků, které by měl splňovat v případě spolupráce s těmito úřady.

Při zpracování bakalářské práce jsem čerpadla z mě možných dostupných zdrojů a získaných dat. Především z doporučené literatury, z údajů Statistického úřadu Evropské unie, Českého statistického úřadu. Velkým přínosem pro mou práci mi byla data, která jsem získala pomocí dotazníků a řízeného rozhovoru. Na základě těchto dat, jsem mohla potvrdit nebo naopak vyvrátit stanovené hypotézy. Na základě těchto zdrojů jsem se spoléhala na uvedené tabulky a grafy. V případě dat, která jsem získala pomocí dotazníků a řízeného rozhovoru, jsem tabulky a grafy sestavovala pomocí vlastních sil a úvah.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Definování pojmů

Vzhledem k tomu, že se v této bakalářské práci věnuji tématu ohledně uplatnění absolventů nově se velmi rychle rozrůstajícímu oboru Městské inženýrství, je potřeba si definovat pár základních pojmů a vymežit si pole působnosti tohoto poměrně mladého studijního oboru. První část se věnuje uplatnění na poli veřejné správy. Tato oblast je velmi rozsáhlá, proto je potřeba si stanovit pár základních pojmů.

2.1.1 Veřejná správa

„Veřejná správa je správní činnost související s poskytováním veřejných služeb, řízením veřejných záležitostí na místní i centrální úrovni a zajišťováním záležitostí ve veřejném zájmu. Kromě této správní činnosti (např. vydávání správních aktů) bývají za veřejnou správu označovány též správní orgány, které ji vykonávají, tedy především úřady. V centralistickém pojetí státu byl nositelem veřejné správy pouze stát. V současné době je však veřejná správa rozdělena na státní správu a samosprávu.“¹

Státní správu považujeme za činnost státu, kterou vykonávají orgány státní správy. Státní správa se dělí na ústřední, územní a samosprávu. Do ústřední části patří vláda, ministerstva a ostatní ústřední orgány veřejné správy např. Energetický regulační úřad, Český úřad zeměměřičský a katastrální. Územní část tvoří obecní a krajské úřady v přenesené působnosti a úřady jako jsou finanční úřad, úřad práce atd. Samospráva dává oprávnění dotčeným orgánům spravovat, jednat a rozhodovat v určitých věcech samostatně

¹ Zdroj: Wikipedia - https://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_spr%C3%A1va

Samospráva se dále dělí na :

- **městskou** – politická, soudní, hospodářská správa ve městech
- **územní** – oprávnění územních samosprávních celků jednat samostatně (obecní úřad, okresní úřad, krajský úřad atd.)
- **profesní** – sdružení osob vykonávajících stejnou činnost (lékařská komora, česká komora architektů)
- **zájmová** – sdružení osob, které spojuje určitý společenský zájem

Česká republika se aktuálně administrativně dělí na 14 krajů, 77 okresů a 6254 obcí. Z toho 204 obcí s rozšířenou působností a 384 obcí s pověřenými obecními úřady. Dle administrativního členění obce rozlišujeme na obce základního typu, obce s pověřeným obecním úřadem, obce s rozšířenou působností.

Dělení dle **NUTS**:

NUTS0 – stát – 1

NUTS1 – území – 2

NUTS2 – oblast – 8

NUTS3 – kraj – 14

NUTS4 – okres – 77

NUTS5 – obec - 6254

Ostatní veřejnou správu tvoří zejména instituce s právní subjektivitou, jakou jsou například Všeobecná zdravotní pojišťovna, Česká národní banka, Česká televize, Česká tisková kancelář atd.

2.1.2 Veřejná služba

„Pod pojmem veřejné služby musíme rozlišovat tzv. civil service a public service. Pod pojmem civil service si můžeme představit jakési bytí ve službě a pod pojmem bulic service poskytování služby nebo výkon veřejné činnosti. Veřejnými službami se rozumí služby vytvořené, organizované nebo regulované orgánem veřejné správy k zajištění, aby byla služba

poskytována způsobem, který lze považovat za nezbytný pro uspokojení společenských potřeb při respektování principu subsidiarity.“²

Každý z nás se během svého života dostane do situace, kdy potřebuje využít veřejné služby. Mezi věci veřejné služby patří např. doprava, spoje, služby technické infrastruktury, informační služby a podobně.

2.1.3 Správní činnosti

„V širším slova smyslu jsem správní činnosti součástí veřejných služeb. Zejména jejich poskytovatelé, tj. krajské, městské a obecní úřady, ale i uživatelé, považují tyto činnosti za veřejnou službu poskytovanou občanovi, jejíž dostupnost byla řešena v rámci reformy veřejné správy.“³

2.1.4 Management

„Management lze nejobecněji charakterizovat jako souhrn všech činností, které je třeba udělat, aby byl zabezpečen chod organizace. Jedním z nejhlavnějších účelů managementu je vytvářet organizace, které fungují.“⁴

„Management lze chápat jako proces systematického plánování, organizování, rozhodování, vedení lidí a kontroly, je procesem koordinace zdrojů za účelem dosažení vytyčeného cíle. Management zahrnuje také činnosti jako stanovení strategie organizace a koordinování svých zaměstnanců za účelem splnit své cíle prostřednictvím využití dostupných zdrojů jako například finanční, přírodní, technologické a lidské zdroje. Termín "management" může odkazovat také na lidi, kteří řídí nějakou organizaci, ať už na vrcholové řídicí

² JEDINÁK, Petr. Profese manažera v organizacích veřejné správy: charakteristika manažera, zastávané role a vybrané personální činnosti. Zlín: Verbum, 2012. ISBN 978-80-87500-26-2.

³ JEDINÁK, Petr. Profese manažera v organizacích veřejné správy: charakteristika manažera, zastávané role a vybrané personální činnosti. Zlín: Verbum, 2012. ISBN 978-80-87500-26-2.

⁴ VEBER, Jaromír. Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-274-1.

pracovníky, tak na každého pracovníka, který řídí sebemenší počet lidí. Jde o umění řídit a využívat poznatky dalších vědeckých disciplín.“⁵

Úkol managementu je určení daného cíle, postupu jak kýženého cíle dosáhnout, pravidla a manipulaci s lidským kapitálem, který tvoří zaměstnanci nějakého podniku, s cílem přispět k úspěchu v tomto podniku. Tyto všechny části zahrnují efektivní komunikaci, motivaci lidí a taky viditelný úspěch nebo pokrok v dané činnosti. Management neovládá mechanismy (stroje nebo programy). Víme, že lidský zdroj práce nebo jiné činnosti nelze takto ovládat. Proto musí management přistupovat ke každé části cesty k cíli individuálně. Nejedná se jen o činnost, která by nahlížela na problematiku pouze z hlediska podnikání, ale snaží se také zlepšit kvalitu lidského života a mezilidských vztahů.

2.1.5 Manažer

„Manažer je vedoucí pracovník, který zodpovídá za chod jemu svěřené organizace. Aby se člověk stal manažerem, musí mít příslušné znalosti a dovednosti. Tuto funkci může vykonávat jen určitý okruh lidí: Ne každý má v sobě přirozenou autoritu a dovednost vést ostatní.“⁶

„Postavení manažera v procesu řízení lze znázornit schématem: vlastník – manažer – zaměstnanec. Někdy se může zdát, že toto schéma není přesné, protože manažer je vlastně také zaměstnanec. To je sice pravda, ale manažer je specifický zaměstnanec jak vyšší platu, pravomocemi tak i odpovědnostmi.“⁷

Dle zkušeností z firem, které má možnost pracující student poznat, díky brigádám, pracím a praxím, lze rozeznat tři základní druhy manažerů. První skupinu manažerů tvoří předáci, mistři, vedoucí, vedoucí dílen apod. Jedná se o základní postavení manažerů ve firmě, kdy tito lidé jsou jen o jeden stupeň výše nad ostatními pracovníky.

Druhá skupina se zdá být nejpočetnější a nachází se v ní rozmanitá skupina lidí, kteří zastávají práci na různých řídicích pozicích. Zatím jsem měla tu možnost poznat manažery

⁵ Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Management>

⁶ Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mana%C5%BEer>

⁷ VEBER, Jaromír. Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-274-1.

z oddělení prodeje, nákupu nebo třeba personalistiky. Největší část činnosti těchto lidí je poskytování a získávání informací. Například na pozici personalisty, který většinu své pracovní náplně sbírá informace o potencionálních budoucích zaměstnancích.

Třetí skupinu tvoří užší kruh vyšších manažerů, který všechny tyto jim podřazené činnosti koordinují a usměrňují daným směrem. Jejich postavení je důležité z toho důvodu, že mají výborné vedoucí a koordinační schopnosti.

2.1.6 Trh práce

„Trh práce (Labour Market) je pojem, který označuje pomyslný prostor, kde dochází ke střetu nabídky pracovních sil, tedy lidí, jejich schopností, předpokladů, dovedností a kvalifikace a poptávky ze strany zaměstnavatelů.

Trh práce v praxi: Na trhu práce se fakticky vyskytujeme my všichni, neboť každý člověk má určité dovednosti, kvalifikaci, předpoklady k vykonávání určité práce (pro určitou pracovní pozici) a z druhé strany existuje poptávka organizací a podnikatelů, kteří potřebují pro svůj chod pracovníky s odpovídajícími schopnostmi, dovednostmi a kvalifikací. Používaný výraz situace na trhu práce znamená, jaká je aktuální poptávka a nabídka na trhu, zdali je dostatek pracovních míst a příležitostí nebo ne.“⁸

Poptávka po práci „je množství práce (pracovních sil, resp. pracovního času) požadované zaměstnavateli, za které jsou ochotni zaplatit určitou mzdu.“

Nabídka práce „jsou osoby, které nabízejí na trhu práce svou pracovní sílu za určitou mzdu.“⁹

2.1.7 Městské inženýrství

Městské inženýrství je poměrně mladý studijní obor, který stále hledá své vhodné uplatnění a místo ve stavebnictví. Tento obor v sobě zahrnuje více studijních disciplín. Při studiu tohoto oboru lze získat informace a zkušenosti z oboru technickoekonomických, ekonomických, ekologických, urbanistických, z technické infrastruktury, architektury a dalších oborů. Při studiu má možnost člověk se rozhodnout a svobodně sám zaměřit na oblast, která mu vyhovuje a chtěl by se jí v budoucnu věnovat. Městský inženýr nyní tvoří důležitou část při rozvoji měst. Ve 21. století, kdy se zvýšila rychlost urbanizace a rozvoj měst a obcí,

⁸ Zdroj: <https://managementmania.com/cs/trh-prace-labour-market>

⁹ Lubor Tvrđý, Změny na trhu práce a perspektivy vzdělanosti, 2008, dostupné online z: http://rozvoj-obce.cz/wp-content/uploads/2008_kniha_GACR.pdf

zastávají pracovní pozice ve firmách nebo ve veřejném sektoru koordinací technické obsluhy území a podpora pro správné fungování měst a obcí. Městský inženýr se většinou nezabývá projekční činností dané problematiky, ale hledá optimální řešení tvorbou vhodných opatření, doporučení a variant. Tyto možnosti poté vyhodnocuje a snaží se je prosadit za účelem co nejlepších a technicky, ekonomicky nejvhodnějších a nejvýhodnějších řešení.

2.1.8 Stavení firma (podnik)

„Firmu můžeme obecně označit jako plánovitě organizovanou hospodářskou jednotku, v níž se zhotovují a prodávají věcné statky a služby.

Předmětem jejího hospodářství jsou potom všechna rozhodnutí o využití disponibilních výrobních faktorů, jejichž prostřednictvím se má dosáhnout určitých cílů, (ve většině případů zejména maximálního zisku).“¹⁰

Podstatou stavebnictví je stavební výroba - provádění (vyhotovování) získaných stavebních zakázek. Hlavní cíl každé stavební firmy je provádění staveb za účelem dosažení zisku a uspokojení investorů nebo stavebníků. Stavební firma působí jako celek různých profesí, které dohromady spolupracují a tím tvoří úspěšný celek. S prováděcí činností stavební firmy jsou spjaty různé profese, které do výrobního procesu vstupují již od začátku. Jedná se o manažerské činnosti, obchodní, řemeslné živnosti, projekční činnosti, konzultační, dodavatelské apod. Všechny tyto činnosti vyžadují odbornou způsobilost a některé i autorizaci nebo možnost provádění realizace staveb.

2.2 Zvláštnosti a význam manažerské činnosti ve veřejné sféře

V České republice v organizaci veřejné správy spolu působí mnoho rozdílných faktorů a změn. Tyto změny lze rozdělit na vnitřní a vnější. Mezi vnější faktory lze zařadit například změny legislativy, jako jsou nové zákony nebo změny ekonomické povahy, kdy se může jednat například o přidělení určitých finančních prostředků pro chod organizace ve veřejné správě. Vnější faktory mohou manažeři a to i ti vrcholoví jen stěží ovlivnit. Mohou je ale předpovídat a připravit a přizabít svoji strategii. Vnitřní faktory, které působí na danou

¹⁰ LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

organizaci, vycházejí sekundárně z vnějších faktorů, kdy se může jednat o reorganizaci firmy, odchod pracovníků z organizace za lepšími pracovními podmínkami do zahraničí apod.¹¹

Řešení těchto problémů je v plné kompetenci manažerů. Jejich úkolem je nastavení systému řešení tak, aby byla organizace ve veřejné sféře úspěšná. Jedná se o velmi rozsáhlý soubor nástrojů, metod a praktických zkušeností z manažerských funkcí, které slouží k řízení svých činností. V současnosti se osoby, které zastupují v organizacích pozici manažera, snaží o co největší zvýšení efektivity. Pomocí lepší přerozdělení personálních, znalostních, finančních, organizačních a technických dovedností. Tyto opatření mají za důsledek větší a lepší produktivitu a tím i nárůst efektivity. Aby mohl manažer stanovit optimální řešení, musí se nejdříve identifikovat nedostatky současného stavu v organizaci, nastínění možných způsobů řešení, analyzování důsledků, souhrn výhod a nevýhod a následně navrhnout optimální opatření v organizaci, které splní jeho stanovený cíl, jenž je vyšší efektivita orgánu veřejné správy.

2.2.1 Efektivita ve veřejné správě

Řízení veřejné správy se stará o uskutečnění cílů, dobrou organizaci veřejné správy. Snaží se zvyšovat efektivitu a dosahovat lepších výsledků. Při rozhodování se a řízení ve veřejném sektoru je důležité stanovit dobrý poměr mezi principem centralizace a principem decentralizace.

Princip centralizace je *„soustředování kompetencí do jedné rukou, způsob vykonávání moci, řízení z jednoho centra“*.¹²

Opakem centralizovaného modelu je decentralizace, kdy se jedná o *„rozdělení moci, rozhodování, činností, přenášení práv, povinností, odpovědnosti a oprávnění na nižší složky“*.¹³

¹¹ JEDINÁK, Petr. Profese manažera v organizacích veřejné správy: charakteristika manažera, zastávané role a vybrané personální činnosti. Zlín: Verbum, 2012. ISBN 978-80-87500-26-2.

¹² VEBER, Jaromír. Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-274-1.

¹³ VEBER, Jaromír. Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-274-1.

Pro správný růst efektivity a úspěchů v organizacích je z hlediska efektivity výkonnější model decentralizace. Ovšem model centralizace umožňuje určité rozhodování v oblasti poskytování veřejných statků. Toto jednání je založeno na jednotě a může být v některých oblastech pozitivní, například povinná úroveň vzdělání. V mnoha případech však vede ke ztrátě motivace, kdy zájemci nemohou splnit dané požadavky.

Veřejný sektor:	Česko	Řecko	Špan.	Nizoz.	Brit.	Rak.	Portg.	Belg.	Švéd.
centrální	-	230	576	522	10 120	169	537	138	234
regionální a lokální	-	133	897	191	2 040	297	87	597	1 032
celkem	638	363	1 473	713	3 060	466	624	735	1 266
obyvatel celkem	10 331	10 426	40 002	15 397	57 280	7 832	10 228	10 052	8 615
podíl na počtu obyv. v %	6,18	3,48	3,68	4,63	5,34	5,95	6,10	7,31	14,70

Tabulka 1 - Zaměstnanost ve veřejném sektoru v Evropě r. 2000 v tis. osob

Zdroj: Eurostat - zpracování vlastní

2.2.2 Rozdíly managementu ve veřejné a soukromé sféře

„Management v soukromém sektoru nepracuje se zcela jinými metodami či nástroji řízení než veřejná správa, ani v něm nedochází k odlišnému rozhodovacímu cyklu. Aplikuje se zde kritérium ekonomické racionality, které volí variantu, kde při stejných nákladech přináší vyšší užitek. Přesto existují specifika řízení ve veřejné správě, oblasti, ve kterých se veřejné a soukromé organizace liší.“¹⁴

Veřejné organizace působí na základě potřeb, které stanovuje daný stát svou politikou, nikoliv na základě potřeb trhu. Tyto organizace mají založenou svou činnost za účelem rozvoje. Poskytují své služby sice za úplatu, ale ta se většinou rovná nákladům. Nelze tedy měřit výkonnost této sféry. Hodnotit lze můžeme na základě informací s přihlédnutím k ekonomické, politické a potřeby organizací se stejným zájmem. Nelze tedy zcela přesně popsat, zda se jedná o činnost efektivní s dostatečnou úspěšností.

„Management ve veřejném a soukromém sektoru působí v rozdílném právním prostředí. V soukromém sektoru obvykle říkají zákony manažerům, co nesmějí dělat. Ve

¹⁴ TUCHÁČKOVÁ, Lenka. *Možnosti a omezení vybraných modelů řízení veřejné správy*. Brno, 2006. Diplomová práce (Ing.). Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra veřejné ekonomie, 2006

veřejném sektoru říkají zákony, co manažeři mohou nebo musí dělat. Britský a americký systém veřejného sektoru představuje pro manažery dostatečnou volnost, v kontinentálních zemích EU však právní část nechává manažerům volnost jen minimální.¹⁵

2.2.3 Model řízení ve veřejné správě

Existují tři velké skupiny zemí s výrazně odlišným pojetím prvků veřejné správy.

Jedná se o země prosazující klasický model řízení, který je typický pro své znaky, které se řídí byrokracií. Pro tuto síť je typické řádné začlenění placených zaměstnanců veřejné sféry, kteří mají schematiky rozdělené úkoly a pracovní náplň. Do této skupiny patří země, které mají rozvinuté byrokratické řízení a jedná se o Německo, Francii, Belgii.

Země, které rozsáhle uplatňují prvky podnikového managementu. Mezi tyto země patří Velká Británie, Nový Zéland, Austrálie a USA. Kdy se snaží o zapojení samotného manažera a aplikace jeho plánování.

Poslední skupinou jsou země, které se rozhodly využívat smíšený model, který omezuje možnosti uplatnění manažerských přístupů. Tyto země jsou Irsko, Holandsko a Skandinávské země.

„Kontinentální Evropa se svou byrokratickou, nestrannou a profesní správnou stala terčem kritiky pro svou strnulost, malou schopnost flexibility a adaptability na nové prostředí. Reformy v Evropě se proto zaměřily na debyrokracii a deregulaci striktního právního řádu, který bránil svobodnému trhu. Vznikly školy a centra pro reformní řízení veřejné správy.“¹⁶

2.2.4 Městský inženýr ve veřejné správě

„Zastupitelům obcí může obor Městské inženýrství a aktivní zapojení profese Městského inženýra pomoci především při udržování provozuschopnosti veřejných prostranství včetně zajištění splnění požadavku udržitelného rozvoje.“¹⁷

¹⁵ TUCHÁČKOVÁ, Lenka. *Možnosti a omezení vybraných modelů řízení veřejné správy*. Brno, 2006. Diplomová práce (Ing.). Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra veřejné ekonomie, 2006

¹⁶ VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-274-1.

¹⁷ Zdroj: <http://zpravy.ckait.cz/vydani/2018-03/mestske-inzenyrstvi-pri-sprave-obci/>

Obor MI pokrývá širokou škálu úkolů k zajištění celkového vybavení, provozu a udržitelného rozvoje obcí a měst. Hlavním přínosem oboru městského inženýrství je uplatnění celkového (komplexního) pohledu na rozvoj území sídla z hledisek stavebně technických, urbanistických, územně plánovacích, ekologických a sociálních, a to jak při projektování stavebních záměrů, tak při provozu zařízení technické infrastruktury.

Spousta veřejnost si může plést pojem městského architekta a městského inženýra. Tyto dvě funkce nejsou stejné. Obě tyto pozice jsou důležité při rozhodování a vývoji, užívání a ochraně města. Tyto dvě pozice musí dobře spolupracovat, aby bylo umožněno efektivní rozhodování v prospěch urbanizovaných oblastí.

2.2.5 Problémy při správě obcí a měst

Nejčastější problémy, které se mohou vyskytnout při správě obcí a měst, se kterými mohou MI pomoci, jsou:

- existence, stav, opravy a úpravy technické infrastruktury (inženýrské sítě, kolektory, atd.)
- dopravní infrastruktura (MHD, usměrnění narůstající dopravy ve městech)
- rizika a omezení těchto rizik při haváriích, výpadcích, obnova vedení a technického vedení při jejich výpadku
- občanská vybavenost (stavby pro zdravotnictví, školství, sociální služby, atd.)
- bezbariérovost města, úprava městského mobilitáře, veřejné zeleně, parků, ulice, náměstí
- finanční prostředky (časové odhady finančních potřeb, atd.)

„Městský inženýr garantuje a kontroluje kvalitní technickou funkci území a jeho práce zahrnuje také metodiku řešení a rozhodování o základních ekonomických a environmentálních problémech spojených se zajištěním jeho provozu z technického hlediska a tím i jeho dalšího rozvoje.“¹⁸

¹⁸ Zdroj: <http://zpravy.ckait.cz/vydani/2018-03/mestske-inzenyrstvi-pri-sprave-obci/>

2.3 Možnosti uplatnění absolventů oboru Městské inženýrství na trhu práce v EU

2.3.1 Lidský kapitál

„Lidský kapitál jsou znalosti, dovednosti, schopnosti a vlastnosti jedince, které usnadňují vytváření osobního, sociálního a ekonomického blaha.“¹⁹

Lidský kapitál se dělí na intelektuální, sociální a emoční. Lidský kapitál je jeden z hlavních faktorů při úspěšnosti či neúspěšnosti firem. Teorie lidského kapitálu začala vznikat v 60. letech 20. století. Od té doby se začalo uvažovat o tomto faktoru, který velmi významně ovlivňuje produktivitu práce, stanovení strategie rozdělení práce, funkčnosti, rozvoje a úspěchu firmy. Často se setkáváme s porovnáváním lidského kapitálu s výrobními prostředky, jelikož do lidského kapitálu lze investovat stejně jako do výrobního. Například vzděláváním, školením, zdravotní péčí. Lidský kapitál je nahraditelný, ale není přenosný, jako například půda.

2.3.2 Míra rigidity pracovní síly

Slovem rigidity se rozumí pojem nepružnosti, neohebnosti, tvrdé a přísné dodržování daných pravidel. Opakem významu tohoto slova je schopnost se přizpůsobit, možnost poddajnosti nebo flexibility. *„Při aplikaci na právní činnost je rigidní pravidlo předpis, který není snadné změnit, například ústava.“²⁰*

Míra rigidity je důležitým ukazatelem pro zahraniční investory a zaměstnavatele. Čím je tento ukazatel nižší, tím lépe může zaměstnavatel stanovit počet zaměstnanců. Pro zaměstnavatele je to výhodné hlavně pro to, že může optimalizovat výši nákladů spojených s propouštěním a najímáním nových zaměstnanců. *„Do míry rigidity pracovní síly se promítá legislativní úprava pracovně-právních vztahů, rychlost získání nového pracovníka, možnost propouštění, administrativní složitost zaměstnávání pracovníků, možnost využívání*

¹⁹ PALÍŠKOVÁ, Marcela. Trh práce v Evropské unii: historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-270-0.

²⁰ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Rigidita>

*nestandardních pracovních smluv, síla odborů v zemi, zákonná pracovní doba či délka výpovědní lhůty.*²¹

Současným trendem v Evropské unii je omezování podpor pro osoby v nezaměstnanosti a omezování sociálních dávek. Tyto opatření mají být prevencí proti zaměstnávání tzv. načerno. Cílem je optimální zacházení s lidskými zdroji, optimálně přizpůsobit pracovní sílu, aniž by se lidé stávali pro trh práce nadbytečnými. Naopak se země EU snaží více investovat do lidských zdrojů. Snaží se vycházet vstříc například pružnějším důchodovým zabezpečením, rozmanitostí pracovních činností, možnosti částečných úvazků, různými benefity apod. Takového úpravy pracovní doby směrem dolů jsou blokovány nepružnou praxí, která standardizuje pracovní týden v Evropě.

Dle údajů Světové banky je nejnižší rigidita pracovní síly na Slovensku, Dánsku a Švýcarsku. Česká republika se umístila na sedmém místě a z dalších členských zemí se před námi umístilo pouze Slovensko. Naopak nejhůře dopadla Francie (kde průměrná týdenní pracovní doba je pouze 35,2 hodiny) a Řecko se Španělskem.

Stát	Míra rigidity pracovní síly
Slovensko	10
Dánsko	17
Švýcarsko	17
Rakousko	17
Belgie	20
Velká Británie	20
Česko	28
Irsko	29
Norsko	30
Polsko	34
Maďarsko	40
Litva	41
Nizozemí	43
Švédsko	43
Estonsko	44
Finsko	44
Lotyšsko	49
Itálie	50
Slovinsko	53

²¹ GOLLA, Petr. Evropská unie v otázkách a odpovědích. Třebíč: Radek Veselý, c2003. ISBN 80-86376-30-3.

Německo	55
Portugalsko	58
Francie	66
Řecko	66
Španělsko	69

Tabulka 2 - Rigidita pracovní síly v Evropě (v roce 2004)

Zdroj: The Worldbank – Doing Business 2004 - zpracování vlastní

2.3.3 Trh práce v EU

„Cílem Unie je, aby její občané mohli studovat, žít, pracovat a pobírat důchod v kterékoli zemi EU a rovněž nakupovat a využívat výrobky z celé Evropy. Proto zajišťuje volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob na jednotném vnitřním trhu EU. Odstraněním technických, právních a administrativních překážek také občanům umožňuje svobodně obchodovat a podnikat.“²²

2.3.4 Globalizace

„OECD pojímá jako růst internacionalizace trhů zboží, služeb, výrobních prostředků, finančních systémů, konkurence, korporací, technologií a průmyslu. Vede mimo jiné ke zvýšení mobility kapitálu, rychlejšímu šíření technologických inovací a rostoucí vzájemné závislosti a sjednocení národních trhů.“²³

Globalizace se dělí na tři úrovně:

- a) ekonomická globalizace
- b) sociální globalizace
- c) politická globalizace

Ekonomická globalizace je ovlivňována hlavně globálními institucemi, zejména pak států EU. Ty se snaží prosadit své vlastní zájmy na úkor ostatních subjektů. Dosavadní průběh a rychlost ekonomické globalizace svědčí o tom, že zatím není ve všech oblastech ekonomiky

²² https://europa.eu/european-union/topics/single-market_cs

²³ PALÍŠKOVÁ, Marcela. Trh práce v Evropské unii: historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-270-0.

stejná. Nejvíce propojené jsou finanční a kapitálové toky, energetické zdroje, informací technologie a komunikace. Poté následuje obchod zboží, služeb a trh práce.²⁴ Vzhledem k velkým rozdílům v ekonomickém růstu jednotlivých zemí EU se neočekává prudký růst ekonomické globalizace. *Sociální globalizace* se odvíjí od rozvoje telekomunikačních služeb, technologií a např. i letecké dopravy, kdy jejich výrazné zlevňování umožní lidem z EU, ale i celého světa být v užším kontaktu. Díky tomu dochází k ovlivňování a propojování různých kultur a vzniku dvou nových skupin. Jednu tvoří tzv. globály (podnikatelé, obchodníci, politici, atd.), kteří cestují po světě a tzv. lokály, kteří se přesouvají v důsledku sociálních potíží (snaha si najít lepší práci, bydlení, živobytí) jen v rámci okresů, krajů. *Politická globalizace* se týká států a to v důsledku toho, kdy státy přesouvají více svých pravomocí na národní nebo dokonce mezinárodní úroveň. Tím klesá jejich vliv a význam např. v ekonomické oblasti (např. ovlivňovat měnovou politiku).²⁵

2.3.5 Míra nezaměstnanosti mladých v ČR a EU

$$\text{MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI} = \frac{\text{NEZAMĚSTNANÍ}}{\text{PRACOVNÍ SÍLA}} = \frac{\text{NEZAMĚSTNANÍ}}{\text{ZAMĚSTNANÍ} + \text{NEZAMĚSTNANÍ}}$$

V období ekonomického růstu HDP klesá míra nezaměstnanosti. Čerství absolventi škol mají většinou vyšší míru nezaměstnanosti než lidé s několikaletou praxí, proto bývá celková míra nezaměstnanosti mladých lidí vyšší než celková.

V České republice je míra nezaměstnanosti 5,1 %. To je nejnižší v EU. Průměrná míra nezaměstnanosti v EU je 13,2 %.²⁶

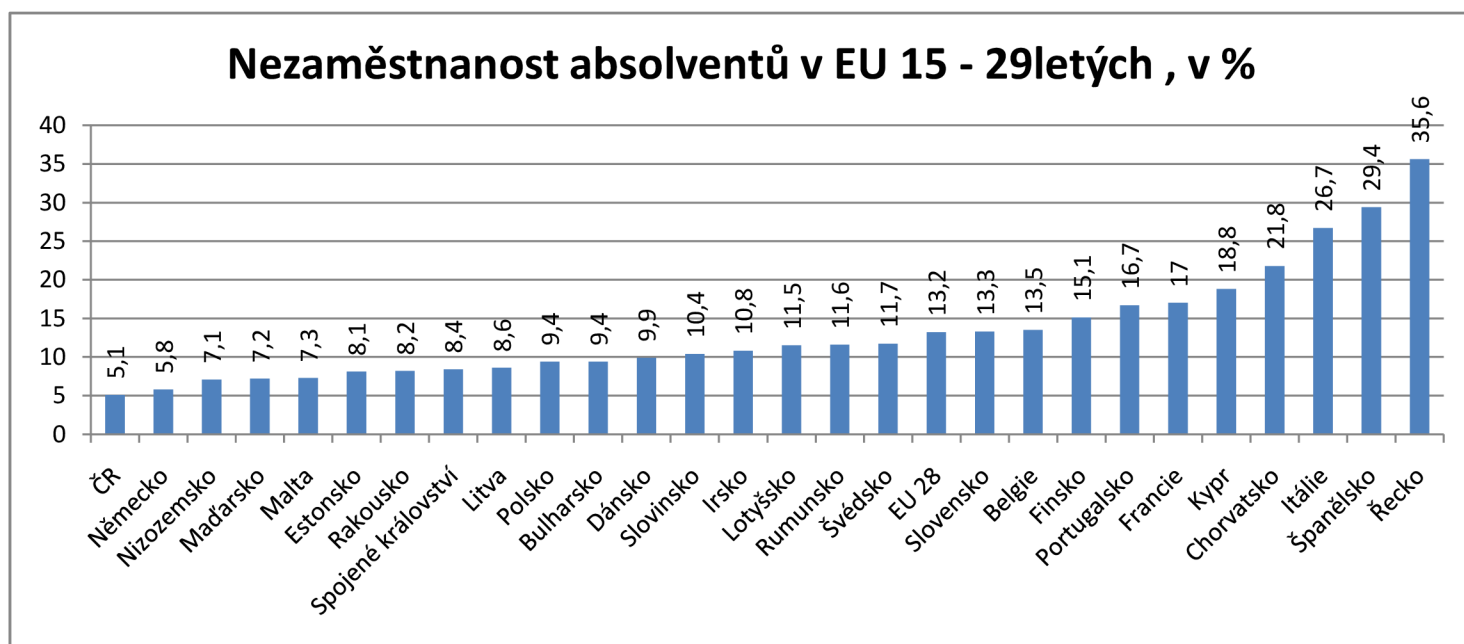
Více než polovinu nezaměstnaných tvoří absolventi v Řecku (62,2 %) a v Itálii (54,0 %). Poměrně špatně jsou na tom i naši sousedi Slovensko, kde je nezaměstnaných absolventů

²⁴ PALÍŠKOVÁ, Marcela. Trh práce v Evropské unii: historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-270-0.

²⁵ PALÍŠKOVÁ, Marcela. Trh práce v Evropské unii: historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-270-0.

²⁶ Zdroj: Eurostat

49,0 %. Tato míra nezaměstnanosti je ovšem v porovnání s ostatními zeměmi v EU v průměru, na rozdíl od Itálie a Řecka, kde jsou tyto hodnoty nejvyšší.

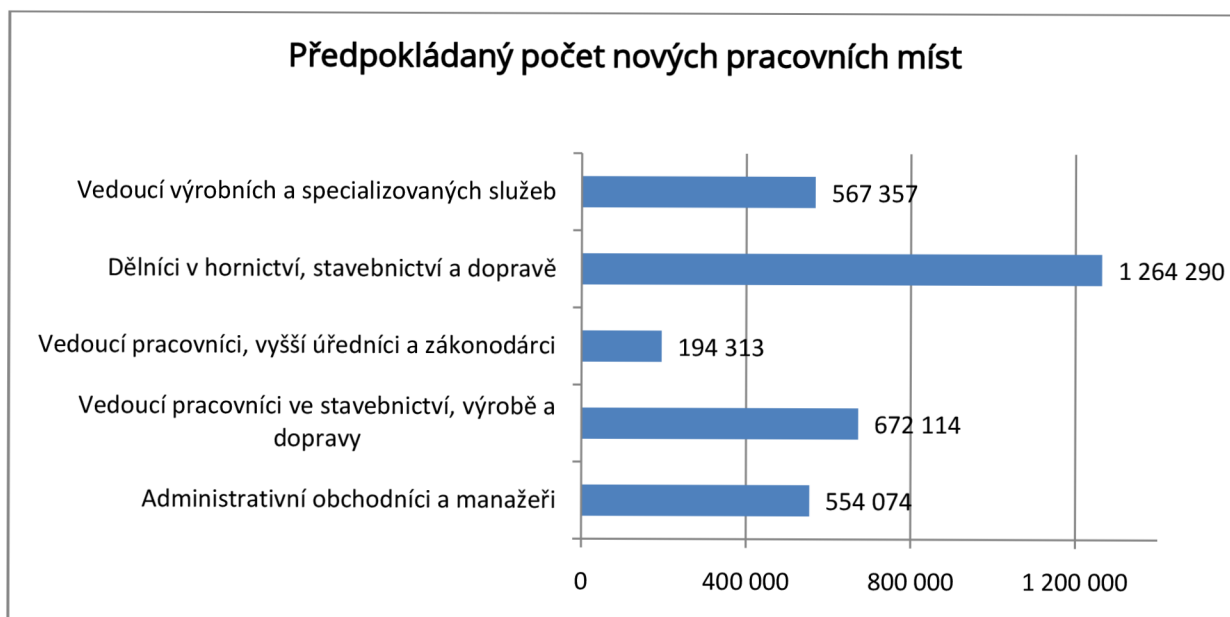

Graf 1 - Nezaměstnanost absolventů v EU (rok 2017)

Zdroj: Eurostat - zpracování vlastní

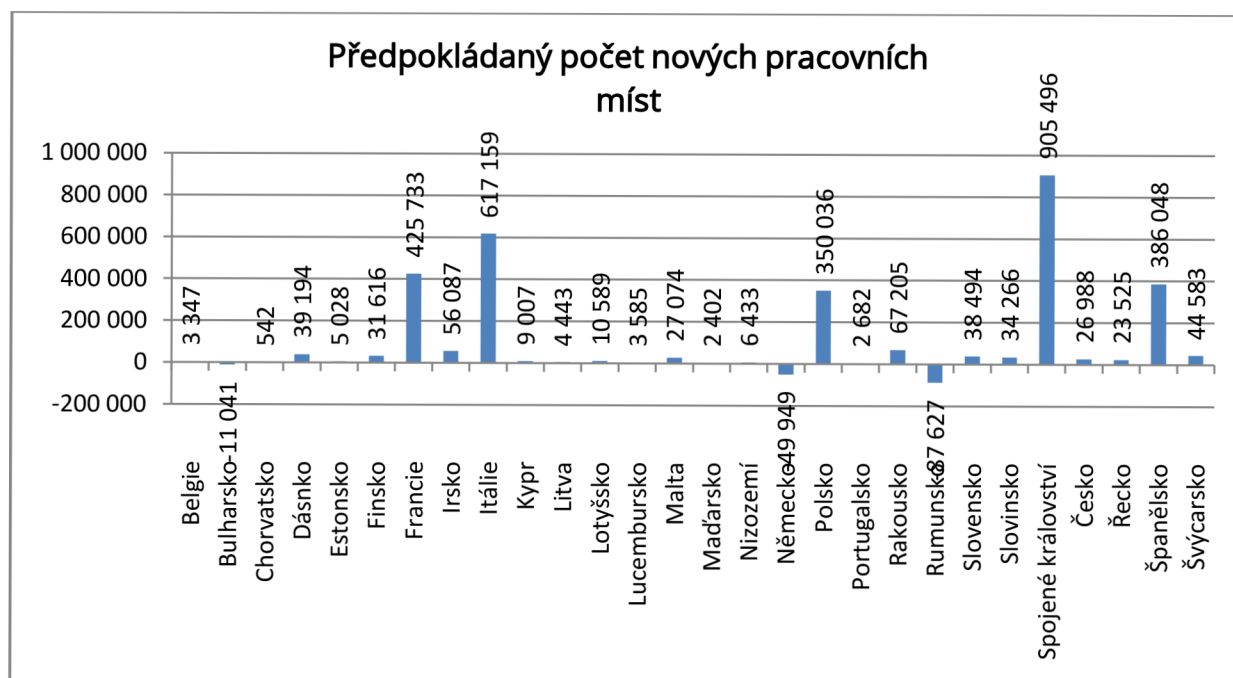
Z hlediska očekávaných proměn poptávky po pracovních silách a kvalifikacích na základě predikce CEDEFOPu do roku 2030 a dalších signálů z velkých firem s celosvětovou působností lze stále se značnou mírou jistoty tvrdit, že náročné studium technicky orientovaných oborů nebo oborů s přesahem do IT a digitálních technologií se vyplatí – promítne se pravděpodobně ve mzdě a rychlosti nalezení uplatnění, ať už u nás, nebo v zahraničí.

Městské inženýrství se řadí mezi technické obory, a i když je to stále mladý rozvíjející se obor, předpokládá se pozitivní vývoj v poptávce po pracovních silách. V následujících tabulkách je zpracován předpoklad rostoucí poptávky po pracovních silách, vzniku nových pracovních sil a míst. První tabulka je zatříděna dle pracovních pozic pro celou EU a druhá tabulka je rozdělena dle členských zemí EU.

Graf 2 - Předpokládaný počet nově otevřených míst rozdělených dle oborů (2018 - 2030)

Zdroj: CEDEFOP²⁷ - zpracování vlastní

Graf 3 - Předpokládaný počet nově otevřených míst rozdělených dle zemí (2018 - 2030)

Zdroj: CEDEFOP²⁸ - zpracování vlastní

²⁷ Podrobné odhady. Neměly by se brát doslovně, ale naznačovat orientační trendy a vzorce. Každá buňka obsahující méně než 10 000 lidí by měla být považována za orientační.

Lze tedy předpokládat pozitivní vývoj a růst pracovních nabídek na trhu práce. Nejlepší předpoklady mají státy jako Francie, Itálie, Polsko, Spojené království a Španělsko. Česká republika se drží na průměrné pomyslné příčce vzniku pracovních míst. Pro studenty oboru Městské inženýrství to může znamenat pozitivní budoucnost díky rozmanitost uplatnění na trhu práce. Vznik nových pracovních míst dle oboru předpokládá optimistický rozvoj. Díky vzrůstající ekonomice roste poptávka po nových stavebních dílech a projektů. Očekává se tedy rozvoj a modernizace stavebních firem, kde bude třeba obsadit různé druhy pracovních pozic a to například manažerské a vedoucí pozice, na administrativní činnosti, projekční, ve veřejné sféře a taky na pozice úředníků. Všechny tyto pozice patří do specializace Městského inženýra. Do úspěšnosti uplatnění ale vstupuje mnoho dalších faktorů, které očekávají potenciální zaměstnavatelé a firmy. Jedná se o snahu samotného jedince se vzdělávat, zaměřit se na svůj obor, odborný rozvoj, dostatečnou praxi a zkušenosti. Všechny a mnoho dalších těchto faktorů lze ovlivnit pomocí dobré úrovně vzdělání, ale hlavně vše záleží na snaze samotného absolventa.

2.4 Městské inženýrství v EU

2.4.1 IFME (International Federation of Municipal Engineering)

International Federation of Municipal Engineering je mezinárodní organizace, jejíž členské organizace zastupují městské a jiné stavební inženýry na místní úrovni. Cílem federace je podporovat technickou a kulturní komunikaci mezi městskými a stavebními inženýry v globálním měřítku. Snaha propojit inženýry a pracovníky z oblasti veřejné správy, agentur, organizací, institucí a stavebních a jiných podniků, aby mohli sdílet své znalosti a zkušenosti, má za cíl podpořit zlepšování kvality veřejných prací a širších služeb. První záznamy o této organizaci byly zpracovány Luisem Gertouxem a popisují rozvoj již od roku 1955, což vypovídá o tom, že ve světě působí městské inženýrství výrazně déle než v ČR. Prvním prezidentem této organizace byl pan Beckett, který zastupoval institut Městského inženýrství Velké Británie. V roce 2017 se tato organizace představila i v Česku na konferenci Městského inženýrství. Federaci tvoří prozatím 22 států z celého světa. Z evropských zemí je zde například Francie, Itálie, Německo, Švédsko, Norsko atd. Z toho vyplývá, že vznik Městského inženýrství začal v západních zemích EU a hlavně ve Velké Británii.

²⁸ Podrobné odhady. Neměly by se brát doslovně, ale naznačovat orientační trendy a vzorce. Každá buňka obsahující méně než 10 000 lidí by měla být považována za orientační.

2.4.2 Historie Městských inženýrů v EU

Moderní městské inženýrství má původy již v 19. století ve Spojeném království, kdy vznikalo na základě průmyslové revoluce a tím následovaného růstu měst. V důsledku narůstající městské populace před epidemiemi vodních nemocí, jako jsou cholera nebo tyfus, začal vznikat obor zvaný „sanitární věda“, které se poté stalo městským inženýrstvím. V roce 1874 byla založena Asociace městských inženýrů (později Instituce městských inženýrů), která vznikla na základech sanitární vědy. Poté následovalo zřízení různých druhů institucí, které spadaly pod MI, jako jsou např.: ústav bydlení, instituce dálnic a dopravy, Royal Town Planning institute atd. V roce 1984 se Instituce městských inženýrů spojila s Institucí stavebních inženýrů. V 90. letech ve Spojeném království postupně probíhala změna ve filosofii managementu a následoval zánik organizační struktury městských částí, které obsahovaly tři části městských inženýrů, jako jsou (městský inspektor, městský inženýr, atd.). Ty byly nahrazeny administrativní skupinou s větším počtem specializovaných oddělení.

2.4.3 Personalistika ve stavebnictví v EU

Dle zkušeností stavební inženýrky Helene Huang, která má mnohaleté zkušenosti ve stavebnictví a 3leté zkušenosti v oblasti personalistiky v Londýně, ve Velké Británii došlo v roce 2014 k velkému nárůstu poptávky po městských inženýrech a stavebních inženýrech všeobecně. V období mezi červencem a zářím 2014 zaznamenala největší nárůst nabídky náborových agentur a jejich mzdové nabídky narostly až o 10 %. Ovšem i přesto namítá, že ačkoliv jsou tyto čísla pozitivní, skutečnost při vybírání si zaměstnance stavebními firmami a jinými společnostmi je jiná. V zahraničních společnostech při přijímání pohovorem hraje velká role praxe a díky ní získané odborné zkušenosti a informace. To vede k poměrně velké neúspěšnosti při přijímacích pohovorech.²⁹

2.4.4 Studium Městského inženýrství v zemích EU

Dle průzkumu internetových stránek fakult v zemích EU se nevyučuje samostatně zaměřený obor Městské inženýrství tak, jako tomu je v Česku v Brně a Ostravě.

Royal College of Art ve Velké Británii nabízí studium na fakultě architektury obor City Desing. Jedná se o bakalářské studium po dobu 15 měsíců. Profil předmětu je dle

²⁹ Zdroj: <https://www.quora.com/Is-it-hard-to-find-a-job-in-Europe-as-a-civil-engineer-Why-or-why-not>

webových stránek fakulty nabízí studium, které je založeno na podstatě projektu, který se po dobu studia zpracovává a jeho jádro tvoří snaha o rozvoj městské architektury ve spojení s technickými, historickými a teoretickými poznatky o městě. Kromě posledního ročníku se pracuje ve skupinách, a poslední semestr studenti zpracovávají projekt, ve kterém podrobně navrhují městský projekt. Díky tomu mají možnost získat zpětnou vazbu přímo od městských inženýrů a městských designerů.

Imperial College London nabízí studium na fakultě civilního a environmentálního inženýrství, obor Civil Engineering. Jedná se o bakalářské studium s délkou 8 semestrů. Studium se v prvních letech zaměřuje na studijní témata jako je geotechnika, energetické systémy, materiály, environmentální inženýrství, dopravní inženýrství, pobřežní inženýrství a vodní zdroje. V posledním ročníku si studenti vymezí zaměření, ve kterém se chtějí nadále rozvíjet.

Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie je technická univerzita v Polsku, Varšava. Fakulta architektury zde nabízí bakalářský studijní program Městský design. V rámci studia oboru Městský design si studenti získají znalosti ve vytváření veřejného prostoru ve městech, městských komplexů. Naučí se odborně upravovat plánovací dokumentaci, koordinovat projekty související s rozvojem projektů a plánů ve městech.

Fachhochschule Technikum Wien je rakouská technická fakulta, která se nachází ve Vídni. Tato fakulta nabízí studijní obor Technologie obnovitelných zdrojů energie ve městech. Technologie obnovitelných zdrojů energie je bakalářský studijní program na rozhraní elektrotechniky, technologie budov a strojírenství. Studenti získají technické inženýrské vzdělání se zaměřením na náš stále více obnovitelný energetický systém (zejména v městských oblastech). Studijní program poskytuje znalosti o fungování a provozním chování technologií obnovitelných zdrojů energie, dimenzování technologických komponent a jejich integraci do celkového systému.

Lze říct, že v ostatních zemích EU má obor Městské inženýrství dostatečné zázemí, ale studium je rozdílné v tom, že se zde nenachází obor, který by se prezentoval jako Městské inženýrství. Většinou se jedná o Městský design nebo studium Stavebního inženýrství, kdy si studenti mohou vybrat zaměření a soustředit se na předměty, které se týkají problematiky měst, jako jsou inženýrské sítě, vodohospodářství, urbanismus, územní plánování a další.

2.5 Specifika ve stavebnictví

Jako každý jiný podnik, který se nachází na trhu práce, se musí i stavební firmy přizpůsobit poptávce na trhu s ohledem na nabídku konkurence. V případě, kdy na trhu práce převažuje nabídka, musí stavební firmy oslovit své potencionální klienty cenami, kvalitou nebo sortimentem služeb, které konkurence není schopná nabídnout, nebo jsou v porovnání s konkurencí výhodnější. „Podnik se musí chovat tržně, tzn. mít vizi do budoucna, být pružný a flexibilní.“³⁰

Jako vhodný příklad můžeme stavebnictví srovnat s průmyslem. V porovnání s průmyslem má stavebnictví řadu nevýhod. Díky modernímu pokroku a rozvoji dochází v průmyslu k stále vyšší automatizaci. Je potřeba vyrábět stále rychleji, efektivněji a ve větším množství. Proto se stává trendem nahrazování pracovní síly výrobními stroji a mechanizací. To je ve stavebnictví obtížné. I když spousta těžké práce nahradily pomocné stroje, stále nejdůležitějším faktorem ve stavebnictví je lidská manuální práce. Tato práce je těžká, fyzicky náročná a zatím ne příliš dobře platově ohodnocená. Proto je čím dál větší zájem ze strany lidí získat co nejvyšší kvalifikaci a ucházet se o pracovní pozici, kterou by vykonávali v kanceláři. Díky tomu stále klesá počet kvalitně kvalifikovaných pracovníků do terénu a začíná jich být velký nedostatek.

Na tyto změny působí řada faktorů. Velký vliv mají například povětrnostní podmínky. Stavební dělníci musí pracovat ve venkovním prostředí, v chladu a bez odpovídajícího sociálního zázemí, což spousta lidí odradí od ucházení se o takovéto pozice.

Dalším faktorem je velká mobilita, kdy dělníci se musí dopravovat na různé vzdálenosti na staveniště. To je velmi nepohodlné a zabírá to spousta času a nákladů. Vzhledem k tomu, že stavební práce se většinou provozují v sezóně, která je od jara do podzimu kvůli povětrnostním podmínkám, se najímají pracovníci jen na sezónu. Tito pracovníci často pochází z různých zemí a chybí jim potřebná kvalifikace, kterou jen stěží získat během krátké doby, kdy trvají sezónní práce (asi půl roku). Tato praxe se nevyskytuje jen v ČR, ale ve všech státech nejen v EU. Po vzniku EU, kdy se výrazně zlepšila možnost cestování mezi státy EU, se zlepšily i podmínky pro cestování lidí za prací. Pro stavební firmy je tato fluktuace výhodná a to kvůli vysokým rozdílným ekonomikám ve státech EU. Díky

³⁰ LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

tomu mohou zaměstnávat pracovníky ve stavebnictví za výrazně nižší mzdy než tuzemské pracovníky.

V průmyslovém podniku je většinou stálý postup výroby a jen se postupně inovuje a modernizuje. *„Problémem je také plynulé využití celé kapacity. Pro každou činnost jsou potřebné jiné stroje, jiní lidé. Je nezbytné získávat průběžně nové zakázky, aby mohli pracovníci přecházet z jednoho staveniště na druhé. To je při velké konkurenci úkol značně nesnadný.“*³¹

2.5.1 Týmová práce ve stavebním podniku

*„Pracovní týmy jsou klíčovým prvkem každého podniku, zejména toho stavebního.“*³²

V každé stavební firmě musí lidé fungovat ve skupinách, které jsou důležité pro splnění úkolů. Každý jedinec koresponduje určitou schopností, dovednostmi a vědomostmi. Když lidé efektivně spolupracují, je pro ně snadné dosáhnout cíle. Pro samotného jedince by to byl nespílitelný úkol, protože zejména ve stavebnictví jsou důležité vědomosti jedince, aby výsledek mohl být úspěšný, v případě stavební firmy aby stavba stála a byla kvalitní. Rozdíl mezi skupinou a týmem je ten, že *„skupina je seskupení osob, které spojuje určitý znak“* a *„tým je skupina osob, které spojuje úsilí dosáhnout stanoveného cíle, při jehož plnění jsou na sobě tyto osoby vzájemně závislé.“*³³

Pokud chceme lidi ve firmě rozdělit do skupin, většinou se nám to podaří dvěma způsoby a to je formální způsob rozdělení a neformální. Při prvním typu lidi do skupiny rozdělil samotný podnik a to na základě náhodného výběru a kvůli lepší organizaci s účelem zvýšení efektivnosti. Neformální skupiny vznikají spontánně, kdy se lidé sami začlení k osobám, se kterými pracují na stejném místě a čase nebo na společném úkolu.

³¹ LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

³² LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

³³ LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

2.5.2 Vývoj týmu a jeho výkonnost

Ačkoliv se obvykle v podnicích přistupuje pozitivně k týmové práci s předpokladu dobrého a rychlejšího výsledku, můžeme rozlišovat mezi efektivní a neefektivní týmovou prací. Vždy záleží na každém člověku v týmu, jak ke spolupráci přistoupí. Když se vytvoří tým, kde spolupracují lidé, kteří úmyslně před sebou zadržují informace a dovednosti nebo znalosti nelze od takové skupiny očekávat dobré výsledky. Tohoto chování si většinou všimne nějaký další člen skupiny, a buď to začne řešit jako další problém, který ovšem s úkolem nesouvisí nebo začne taktéž skrývat informace. Takováto skupina není efektivní a nelze od ní očekávat dobrý výsledek práce. Lepší variantou je ta skupina, kdy členové mezi sebou plně spolupracují, sdílí své znalosti a poznatky. Takovouto skupinu nerozptylují další problémy, které nesouvisí se zadaným úkolem, a proto dosahují lepších výsledků. Každý z nás jsme někdy museli spolupracovat ve skupině a sami jsme poznali, kdy skupina správně spolupracovala a kdy ne.

„Výkon samostatně pracujících osob se sčítá a výkon členů efektivního týmu se násobí.“³⁴

2.5.3 Faktory ovlivňující skupinovou soudržnost

Jak již bylo zmiňováno, funkčnost každé pracovní skupiny záleží na všech jedincích, kteří ve skupině působí. Úroveň kvality jeho vzdělání, praxe a snahu zapojit se do spolupráce a dosáhnout kýženého cíle. Ovšem všeobecně na každou skupinu působí různé faktory.

Skupinová soudržnost se zvyšuje, když:

- každý člen souhlasí s cíly skupiny
- existuje vzájemná interakce
- existuje osobní přitažlivost
- skupina soupeří s jinými skupinami
- skupina je pozitivně hodnocena

Skupinová soudržnost se snižuje, když:

- členové nesouhlasí s cíly skupiny
- skupina je velká

³⁴ LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

- osobní zkušenosti jsou nepříjemné
- dochází k soupeření uvnitř skupiny
- jeden či dva členové skupiny jsou dominantní³⁵

2.6 Strategie Evropa 2020

V červnu roku 2010 schválila rada Evropské unie nový plán, který nahradil stávající Lisabonskou strategii pro růst a zaměstnanost z roku 2000. V devadesátých letech došlo k výrazným změnám v Evropské unii. Vlivem stále se rozvíjejících informačních technologií se zvýšila globalizace a také podmínky na kvalifikaci pracovníků. Zvýšily se požadavky na vzdělanost a úroveň znalostí. Zároveň čelila hospodářské krizi, která zavinila chabý ekonomický vývoj oproti USA. V roce 1999 byla zaměstnanost v EU pouze 63,4 %. Lisabonská strategie si dala za úkol zvýšit přírůstek zaměstnanosti (cílem byla průměrná zaměstnanost 70 %), podpořit možnost vzdělávání a dostupnost informací pomocí internetu a informačních technologií. Na konci roku 2004 byly prozkoumány výsledky této strategie. Lisabonská strategie uspěla pouze v navýšení pracovních míst a obdržela kritiku členských zemí.

Nová strategie Evropa 2020 se snaží zapracovat nedostatky z neúspěšné Lisabonské strategie a stanovila si tři priority:

- inteligentní růst - rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích
- udržitelný růst - podporovat ekonomiku méně ekologicky náročnou na zdroje
- růst podporující začlenění - podporovat ekonomiku EU s vysokou zaměstnaností

Komise EU vymezila přesné čísla pro rok 2020. Jako první cíl si stanovila dosáhnout navýšení zaměstnanosti z původních 69 % na 75% obyvatelstva od věku 20 do 64 let. 3 % HDP EU by mělo být investováno do rozvoje a vzdělávání. V oblasti klimatické otázky by mělo být dosaženo cíle „20-20-20“. To znamená snížit emise skleníkových plynů o nejméně 20 % oproti úrovním roku 1990 nebo o 30 %, zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie v naší končené spotřebě energie na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %. Zlepšit školní

³⁵ LINKESCHOVÁ, Dana. K otázkám managementu ve stavebnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

docházku a to podílem dětí, které předčasně ukončí školní docházku, který by měl klesnout pod 10 %. Tyto cíle jsou ve vzájemném vztahu členských zemí EU a jsou zohledněny podmínky jednotlivých států a možností plnění těchto cílů. Strategie Evropa 2020 předpokládá, že každá členská země učiní řadu opatření pro plnění závazků v rámci svých možností.

Komise stanovila sedm základních iniciativ, které budou závazné pro členské státy Evropské unie. Jsou jimi Inovace v Unii, Mládež v pohybu, Digitální program pro Evropu, Evropa méně náročná na zdroje, Průmyslová politika pro éru globalizace, Program pro nové dovednosti a pracovní místa a Evropská platforma pro boj proti chudobě.

Z hlediska absolventů oboru Městského inženýrství a absolventů ostatních studijních oborů je zajímavá iniciativa „Mládež v pohybu“. Ta má za cíl zlepšení mezinárodní atraktivitu mezi vysokoškolskými institucemi a zvýšit celkovou kvalitu úrovně vzdělávání. Má podporovat mobilitu studentů a stážistů. Pro plnění pokynů této iniciativy je důležité se zaměřit na programy EU pro mobilitu, jako jsou Erasmus, Tempus a jiné. Tím propojit způsob a úroveň vzdělávání napříč státy a podporovat podmínky studentů při studiu a práci v zahraničí. Dalším cílem je věnovat se a podporovat programy, které jsou zaměřené na snížení nezaměstnanosti mladých lidí a podpořit jejich vstup na trh práce pomocí stáží a odborné praxe. Takováto iniciativa již vznikla s názvem EURES a je soustředěna na podporu evropské mobility, která pomáhá mladým lidem nalézt první pracovní místo v jiné zemi EU než rodné a propojit je s potenciálními zaměstnavateli.

Česká republika předložila svůj návrh plnění podmínek Evropské komisi a v červnu roku 2010 byly tyto podmínky schváleny. Z hlediska zaměstnanosti se Česká republika zavázala ke třetinovému snížení míry nezaměstnanosti mladých osob ve věku 15-24 let o třetinu oproti roku 2010.

3 EMPIRICKÁ ČÁST

3.1 Metodika výzkumu

Pro můj výzkum jsem si zvolila kombinaci dotazníků a řízeného rozhovoru. Dotazníky jsem vytvořila na základě hypotéz. Hypotézy jsem vytvořila pomocí internetové aplikace pro dotazníky Survivo.

První dotazník jsem rozeslala mezi studenty oboru Městské inženýrství a to proto, abych získala názory přímo od studentů oboru, kterým se zabývá tato bakalářská práce. Oslovila jsem celkem 33 studentů z řad mých spolužáků. Obdržela jsem 11 odpovědí, to je 33,33 %. I přes malou účast jsem se rozhodla dotazník vyhotovit.

Druhý dotazník se také týkal absolventů oboru Městské inženýrství, ten jsem rozeslala mezi osoby, které již absolvovali vzdělání v oboru stavebnictví a jemu příbuzným oborům. Mezi tyto osoby jsem dotazník rozeslala hlavně z důvodu toho, že jsem chtěla získat názory od lidí, kteří se v tomto oboru nepohybují a zjistit, jak rozšířený je pojem Městské inženýrství. V rámci průzkumu byly osloveny stavební firmy PKV BUILD s.r.o., která působí převážně v České republice, ale již spolupracovala s klienty, kteří mají své pobočky i v zahraničních členech EU jako je Slovensko a Polsko. Dále jsem oslovila firmu KELLER - speciální zakládání, spol. s r.o., konkrétně Brněnskou pobočku, kde jsem oslovila osoby pracující na pozici stavbyvedoucí, kteří se pracovně pohybují ve státech EU jako je Rakousko a Německo a dále zaměstnance, který má působiště v zázemí v Brně. Oslovila jsem celkem 100 pracujících lidí a pracujících studentů mimo obor Městské inženýrství.

Obdržela jsem 62 odpovědí, to je 62 % účast. S účastí větší poloviny jsem tyto odpovědi zařadila do výzkumu.

Poslední dotazník jsem rozeslala mezi studenty, kteří měli zkušenost s pracovním nebo studijním pobytem v zahraničí, kdy jsem pomocí krátkých otázek zkoumala jejich poznatky z navštívených zemí a zda tato studie měla vliv na jejich pozdější rozhodování se, zda by byli ochotní pracovat v jiných zemích EU. Dotazník jsem odeslala na sociální síť celkově 12 studentům. Obdržela jsem 12 vyplněných dotazníků. Vzorek oslovených lidí byl malý, ale odezva na dotazníky byla 100 %. Na základě toho jsem se rozhodla tento dotazník zařadit do své práce a vyhodnotit výsledky.

Další metodou vyšetřování jsem využila metodu řízeného rozhovoru. Pro řízený rozhovor jsem si vybrala pana Viktora Ganjuškina, který působí ve veřejné správě a to na pozici starosty obce Střílky, pomocí kterého jsem se snažila získat pohled na absolventy

oboru Městské inženýrství a rozšířit možnosti uplatnění v oblasti veřejné správy, konkrétně samosprávy.

Jako poslední jsem pomocí emailové komunikace oslovila Ing. arch. Pavla Másleníka, který zastupuje pozici pracovníka Oboru stavebního úřadu - Oddělení územního plánování a Ing. Petra Skácela, který řídí stavební úřad krajského města Zlín - Odbor stavebních a dopravních řízení. Tyto dvě osoby jsem oslovila pomocí tří stručných otázek, týkajících se požadavků na Městského inženýra při nástupu na pracovní pozici na jejich úřadě. Při výběru osob, které bych měla oslovit, jsem se řídila osobami, které mají přidružené zaměření oboru Městské inženýrství, a absolvent tohoto oboru by našel na jejich úřadě uplatnění.

3.2 Stanovení hypotéz

Před stanovením samotných rozhovorů a dotazníků jsem si stanovila čtyři hypotézy a pomocí vytvořených otázek a rozhovorů jsem se snažila hypotézy potvrdit nebo vyvrátit.

3.2.1 Vzdávající zájem studentů o obor Městské inženýrství

Obor Městské inženýrství se těší stále narůstajícímu zájmu ze strany studentů. Tento obor je pro studenty atraktivní díky velké rozmanitosti oboru, předpokládaného úspěšného začlenění do pracovního poměru, variability týkající se druhu konkrétní pracovní pozice. Dále z důvodu dobrého finančního ohodnocení, možnosti pracovat i mimo ČR a proto, že převážná část práce je v kanceláři a nikoliv na staveništi. Možnost práce nebo pracovní stáže a brigády je při výběru studijního oboru jeden z důležitých faktorů, který ovlivňuje výběr.

3.2.2 Stavební firmy a zaměstnanci stavebních firem a jejich zájem o Městské inženýry

Současně působící stavební firmy a zaměstnanci těchto stavebních firem znají pojem Městský inženýr a dokážou si udělat přesnou představu o tom, co tento obor znamená. Myslí si, že Městský inženýr by do jejich pracovní skupiny mohl být přijat a byl by užitečný pro konečný výsledek práce. Ocenili by mezi sebou Městského inženýra a uvítali by s ním spolupráci, díky které by do jejich pracovní firmy přinesl nové poznatky a zvýšil efektivitu.

3.2.3 Pracovní pozice pro Městského inženýra ve veřejné správě

V oblasti veřejné správy se nachází mnoho pracovních příležitostí a pracovních pozic. Pokud bychom chtěli najít v státní správě vhodnou pozici pro Městského inženýra, byla by důležitá specializace, které se rozhodl student věnovat a nejvíce si v ní rozšířil své vědomosti. Ve státní správě by vhodné pracovní místo bylo např. na katastrálním úřadě, ministerstvo pro místní rozvoj a ministerstvo pro životní prostředí. Tyto pozice ovšem nejsou vhodné pro absolventy. Bylo by třeba si získat potřebnou praxi a zkušenosti se zaměřením na tyto úřady. Ve výhodě jsou studenti, kteří praxi získávali v průběhu studia stážemi nebo brigádami na těchto konkrétních úřadech. V samosprávě, například na obecním úřadě, najdou uplatnění v odborech územního plánování, památkové péče, stavebního úřadu nebo archivu. Poptávka po absolventech MI na obecních úřadech, kde by našli dobré uplatnění, roste z důvodu celkového rozvoje jednotlivých obcí a možnostem čerpat dotace z EU. Úřady z působností ve veřejné správě mají na absolventy oboru Městské inženýrství vysoké požadavky.

3.2.4 Městský inženýr by na stavebních úřadech a magistrátech zastával pozici, která má konkrétní zaměření a řeší konkrétní problematiku

Stavební úřady obcí a měst s rozšířenou působností mají na absolventy jasné požadavky o jeho budoucí pozici na tomto úřadě, kdy by absolvent řešil přímo zaměřenou problematiku. Vhodnou pozicí by byla pro Městského inženýra pozice na stavebním úřadě například na oddělení pozemních staveb s udělováním kolaudací.

3.3 Vyhodnocení dotazníků

3.3.1 Dotazník pro studenty a absolventy oboru Městské inženýrství

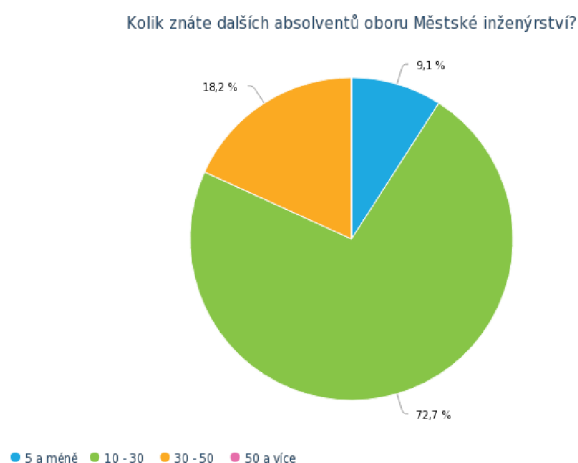
1 Pohlaví, věk, ročník studia a nejvyšší dosažené vzdělání

První otázky jsou pouze základní otázky pro zorientování v zastoupení pohlaví studentů, věku, ročníku studia a dosaženého vzdělání, abych si lépe mohla představit, kdo odpovídal na můj dotazník. Ženy tvořily 54,5 % z celkového počtu a muži 45,5 %. Z toho 54,5% těch co se zapojili do průzkumu, byli ve věku 25 let a méně a 45,5 % bylo ve věku 24 - 40 let. 18,2 % aktuálně studuje 4. ročník a 81,8 % jsou v 6. ročníku navazujícího magisterského studia.

2 Důvod proč jste začali studovat/studovali jste obor Městské inženýrství?

Na tuto otázku jsem získala velmi rozdílné odpovědi. Nejčastější odpovědí bylo to, že jim obor přišel zajímavý. Další nejčastější odpovědí byla možnost všestranného uplatnění a lákalo je to, že je obor nový. Kvůli tomu se jim zdál obor Městské inženýrství zajímavější a perspektivnější než ostatní obory na FAST. Dále se zde objevil názor, že tento obor je jednodušší než ostatní obory a taky proto, že přijíací řízení bylo bez přijímacích zkoušek a probíhalo bez nutnosti složení testu a přijetí na základě studního průměru ze střední školy.

3 Kolik dalších Městských inženýrů znáte?

Obrázek 1 - Kolik znáte dalších MI?

4 Pracujete při studiu?

Z 11 účastníků dotazníku 90,9 % tedy většina pracuje při studiu a 9,1 % nepracuje při studiu.

5 Pokud pracujete, pracujete v oboru?

Zde 63,6 % odpovědělo, že si naši práci v oboru MI a 27,3 % pracují v jiném oboru. Jak je jasné z předchozí otázky, 9,1 % nepracuje vůbec.

6 Předměty, které Vás nejvíce zaujaly při studiu?

Zde jsem obdržela mnoho rozdílných odpovědí. Vzhledem k tomu, že je studium oboru MI rozšířeno na více zaměření, nepřevažoval v odpovědi jen jeden obor. Nejčastější

odpovědi však byly obory zaměřené na ekologii, ekologii ve stavebnictví, urbanismus, inženýrské sítě, právo, ekonomika a ekonomie. Častou odpovědí zde byl i management a krajinářství. Zbylé odpovědi vypovídaly a potvrzovaly to, že je tento obor velmi rozmanitý, protože studenti odpovídali, že si v každém předmětu našli něco, co je zaujalo nebo že je zaujaly všechny předměty, které byly zahrnuty do studijního plánu. Přes to, že se ve studijním plánu čtyři semestry vyučovaly předměty se zaměřením na vodárenství, úprava vodních ploch a toků, tuto možnost studenti nevybrali ani jednou.

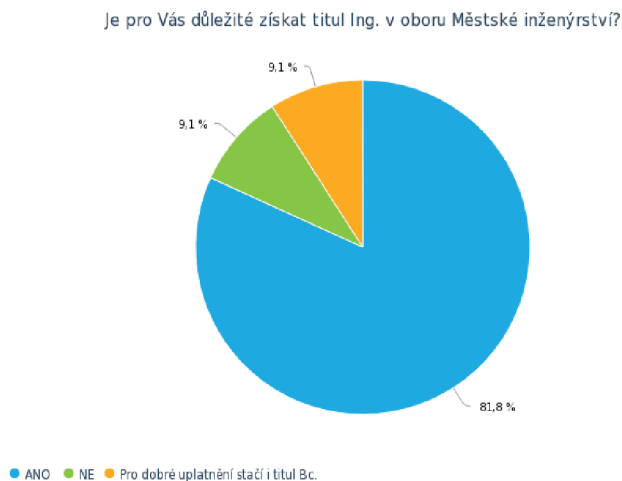
7 Rozvíjíte své znalosti i mimo školu? Např. praxí, stáže, samostudium

Zde většinou převažovala odpověď „ano“ a to v 72,2 % a 27,3 % své znalosti dále nerozvíjí.

8 Další města, kde lze studovat obor MI

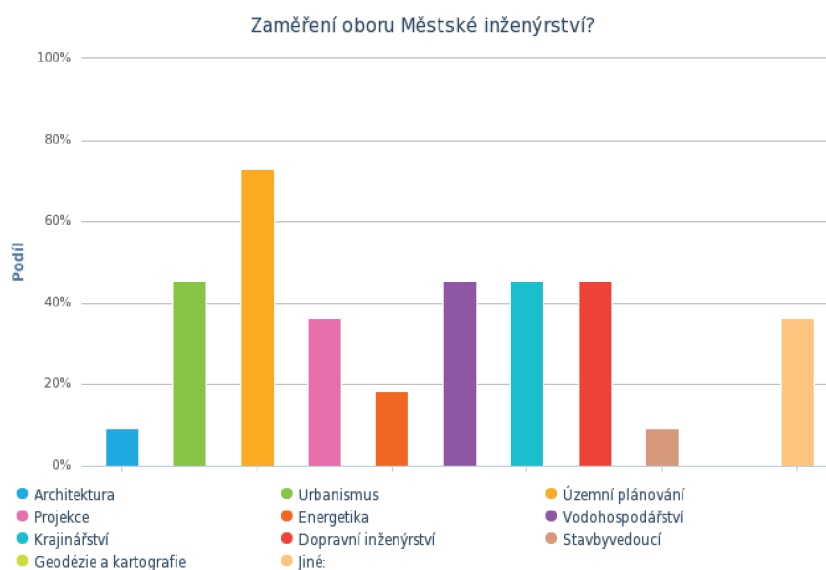
Vzhledem k tomu, že je v Česku tento obor stále v začátcích se tento obor vyučuje pouze na VUT FAST v Brně a VŠB-TUO v Ostravě, vyskytovaly se pouze tyto dvě odpovědi a taky jedna odpověď, kdy student neznal další města, kde by se mohl věnovat tomuto oboru.

9 Je pro Vás důležité získat v oboru MI titul Ing.?

Obrázek 2 - Je pro Vás důležité získat v oboru MI titul Ing.?

10 Zaměření oboru Městské inženýrství z pohledu studenta

Obrázek 3 - Zaměření oboru MI z pohledu studenta

11 Pracujete ve firmě se stavebním zaměřením?

Zde odpovědělo 54,5 % studentů, že ne a 45,5 % ano. Na to navazovala další otázka, zda se v práci ve které jsou, věnují svému oboru nebo museli změnit zaměření a přizpůsobit se firmě ve které pracují. Zde 63,6 % odpovědělo, že pracují v oboru a 27,3 % se přizpůsobili a změnili zaměření a 9,1 % odpovědělo, že má svou vlastní firmu. Z toho vyplynula další otázka, zda měl při nástupu do práce zaměstnavatel ponětí o oboru Městské inženýrství. Ve většině a to 72,7 % zaměstnavatel doposud nevěděl, že tento obor existuje a pouze ve 27,3 % již znal Městské inženýry.

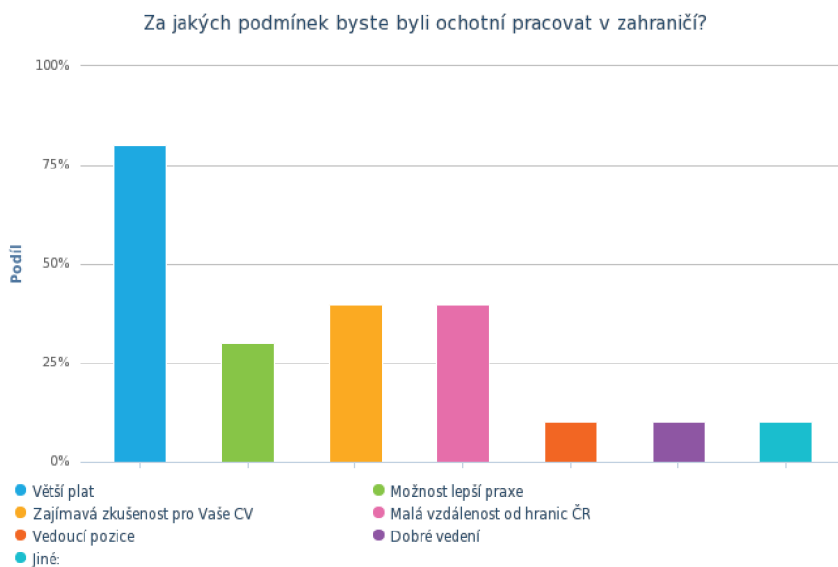
12 Vybrali byste si pro studium MI město Brno nebo fakultu stavební v Ostravě?

Z těchto odpovědí je jasně znatelné, že studenti jsou spokojeni s úrovní vzdělávání na FAST v Brně, protože 100 % účastníků odpovědělo, že by si vybrali Brno.

13 Pracujete v zemích EU? Mimo ČR

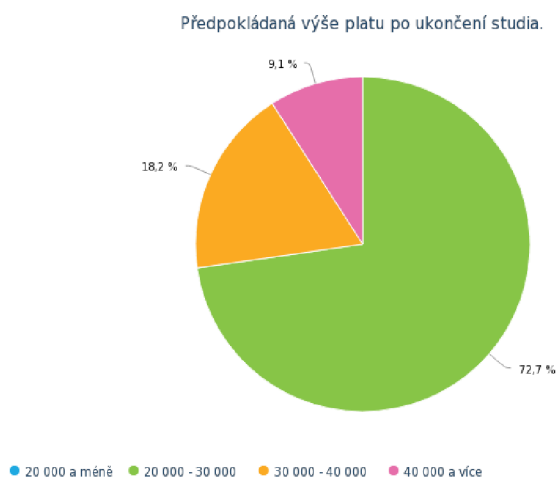
Většina účastníků dotazníku odpověděla, že pracují pouze v ČR a to 90,9 %. Jeden tedy 9,1 % z celkových pracuje i ve státech EU mimo ČR. K tomu se vázala následující otázka, zda by studenti měli zájem o práci v zahraničí. Kde 63,6 % nechtějí pracovat mimo ČR, 27,3 % by měli zájem o práci v zahraničí a zmíněný jeden student již v zahraničí pracuje.

I vzhledem k tomu, že v ekonomicky silných státech v rámci EU jsou pro absolventy technických oborů dostupné vyšší platy, studenti měli jinou představu. Kdy z další otázky - Za jakých podmínek by byli ochotni pracovat i v zahraničí se většina přiklání k možnosti většího platu. Dle odpovědí ovšem studenty odrazuje cestování, kdy jako další možnost uvedli malou vzdálenost od ČR.

Obrázek 4 - Podmínky pro práci v zahraničí

14 Předpokládaná výše platu po ukončení studia

Obrázek 5 - Předpokládaná výše platu po ukončení studia

Zde měla většina studentů jasnou představu o výši platu, která se může srovnávat s ostatními státy EU, ale dle předchozí otázky studenty odrazuje cestování a nejspíše i náklady spojené s cestováním, jak finanční tak i časové.

15 Je podle Vás důležitý Městský inženýr pro rozvoj měst a obcí?

Naprostá většina 90,9 % souhlasí s tím, že funkce městského inženýra je důležitá v roli rozvoje měst a obcí a jeden člověk tedy 9,1 % s tímto názorem nesouhlasil.

3.3.2 Dotazník pro zaměstnance stavebních firem PKV BUILD s.r.o. a KELLER

1 Pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání

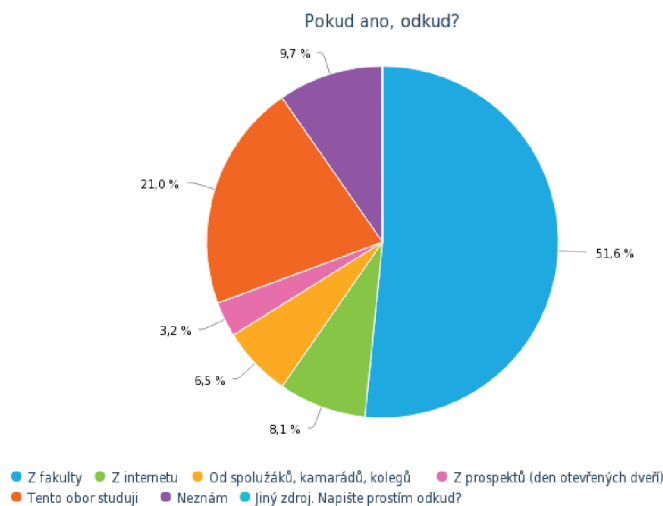
První otázky jsou pouze základní otázky pro zorientování v zastoupení pohlaví pracujících, věku, dosaženého vzdělání a oboru, abych si lépe mohla představit, kdo odpovídal na můj dotazník. Tyto dotazníky jsem rozesílala do dvou stavebních firem a předpokládala jsem, že odpovědi dostanu pouze od pracovníků v oboru stavebnictví, ale rozmanitost zaměstnanců ve firmách je velká např. účetní, IT oddělení atd. Ovšem na odpovědi reagovali pouze lidé z oboru a jeden účastník mimo obor. Podíl mužů byl 46,8 % a žen 53,2 %. Věkové skupiny zde byly rozmanitější, ovšem převládala skupina 25 let a méně 80,6 %, dále 14,5 % osoby 25 - 40 let, 3,2 % osoby 40 - 60 let a 1,6% tedy jeden člověk ve věku 60 let a více. Oborově se jednalo o stavební inženýry, inženýry v dopravních stavbách, pozemní stavby a jeden člověk vodní hospodářství.

2 Znáte obor Městské inženýrství?

Dále jsem chtěla zmapovat informovanost ostatních lidí pracujících ve stavebnictví ohledně oboru MI. Polovinu odpovědí tvořily odpovědi, kdy se lidé, kteří již nyní pracují, setkali s tímto oborem již při studiu a druhou největší skupinou byli inženýři, kteří pracují a zároveň tento obor studují. Třetí nejčastější odpovědí bylo to, že tento obor neznají vůbec.

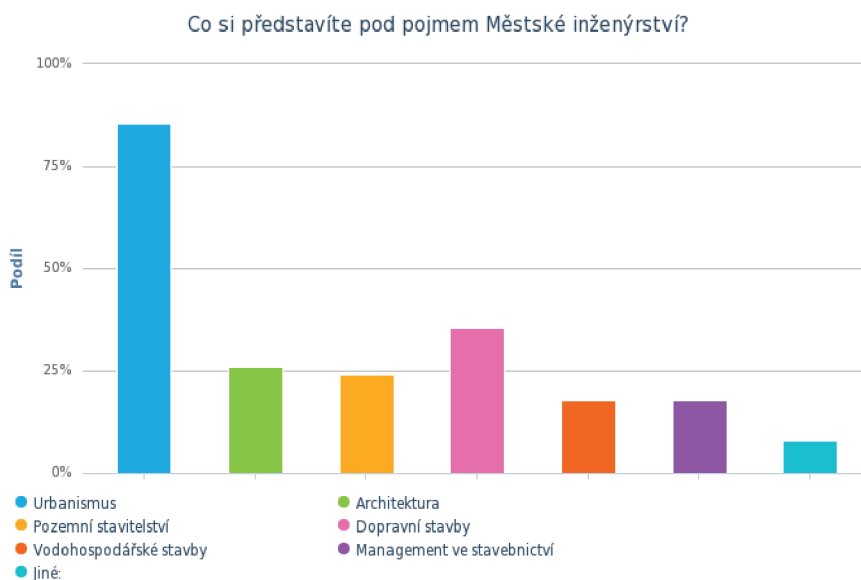
3 Máte kolegu/kolegyni z oboru Městské inženýrství?

Bohužel většina pracujících 83,9 % odpověděla, že kolegu z tohoto oboru nemá nebo neví o tom, že by měl vystudované toto zaměření a 16,1 % lidí spolupracuje s kolegou z oboru Městský inženýr.

Obrázek 6 - Odkud znáte obor MI?

4 Co si představíte pod pojmem Městské inženýrství?

Obrázek 7 - Co si představíte pod pojmem MI?

V odpovědích jasně převládala odpověď urbanismus, která zcela neodpovídá celému obsahu učiva a zaměření tohoto oboru. Spíše se jedná o tip, který si lidé vyvodí z názvu. Mezi další odpovědi se vyskytly například:

- Řešení urbanismu, ale ne ve fázi projektování, ale spíše legislativní stránka věci.
- Komplexní řešení městských příslušných záležitostí
- Zelené plochy
- Úředník

5 Navštívili jste nějakou zemi EU mimo ČR za účelem, práce, pracovní stáže, praxe atd.?

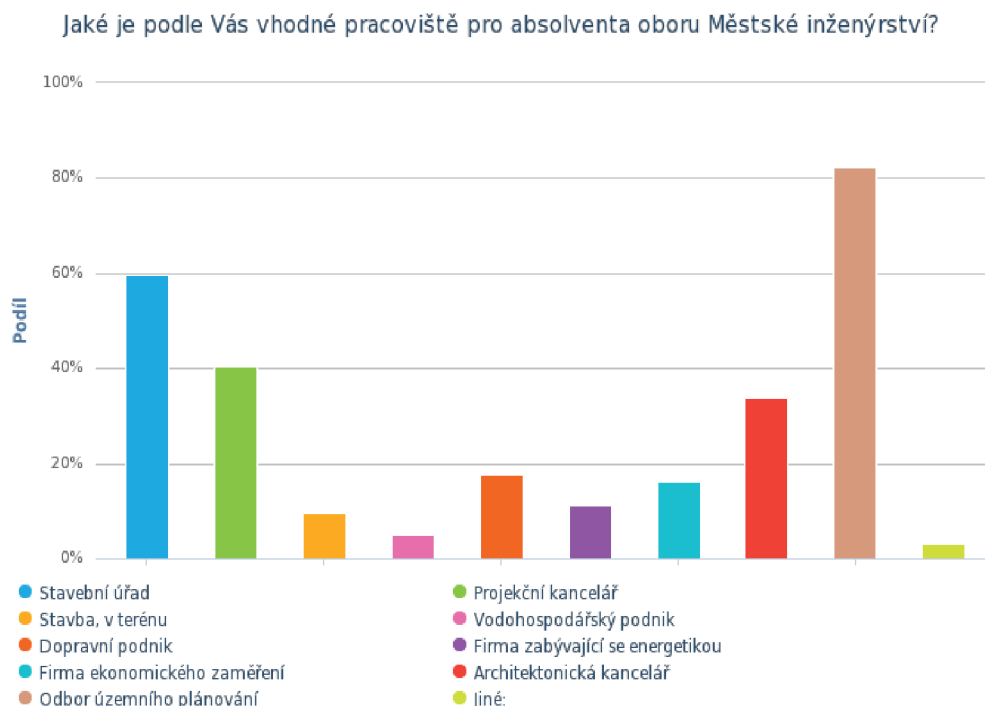
Abych zjistila, chtějí pracovníci v oboru stavebnictví cestovat za prací do zahraničí, věnovala jsem tři otázky právě tomuto tématu. Většina, tedy 79,0 % z pracovníků odpovědělo, že v zahraničí za tímto účelem nikdy nebylo a 21,0 % pracovali v zahraničí. Jednalo se o Rakousko a Francii. Na otázku, zda se v těchto zemích setkali s Městským inženýrem, tři lidé odpověděli ano. Zájem lidí, kteří už nestudují, o práci v zahraničí je větší než u studentů tedy větší polovina 66,1 % z dotázaných odpovědělo ano a to převážně v zemích EU.

6 Uvítali byste spolupráci s Městským inženýrem?

V závěrečné části jsem se věnovala tématu spolupráce městských inženýrů s ostatními specializacemi stavebnictví, a zda by tyto lidé byli ochotní a měli zájem pracovat s absolventy oboru MI. Většina z nich odpověděla kladně - 75,8 % ano měli by zájem a zároveň pokud by oni sami vlastnili stavební firmu, rádi by uvítali ve své firmě městského inženýra.

7 Jaké je podle Vás vhodná pracovní pozice pro MI?

Touto otázkou jsem chtěla zjistit, jakou mají představu o tom, že by mohl městský inženýr zastupovat vhodnou pozici. Většina byla názoru toho, že se zaměření oboru MI vztahuje převážně na územní plánování a infrastrukturu ve městech. Z toho vyplývá, že by obsazovali především pracovní místa ve veřejné správě. Třetí nejčastější odpověď byla překvapivě projekční kancelář. Lidé předpokládají určitou formu flexibility a schopnost se přizpůsobit požadavkům na náplň práce.

Obrázek 8 - Vhodné pracoviště absolventa oboru MI

8 Myslíte si, že mohou mít MI dobré uplatnění na trhu práce?

Většina pracujících přijímá tento v Česku mladý obor pozitivně a řadí ho mezi obory, které budou mít v budoucnosti důležitou roli ve stavebnictví. Většina dotázaných, tedy 82,3 % odpověděla, že ano a většina 90,3 % si myslí, že obor Městské inženýrství již nyní hraje velmi důležitou roli pro rozvoj moderních a dobře fungujících měst a obcí.

3.3.3 Řízený rozhovor se starostou obce Střílky

Pro řízený rozhovor jsem oslovila starostu obce Střílky, pana Viktora Ganjuškina. Obec Střílky je obec, která spadá pod správu města Koryčany, kde se na městském úřadě nachází odbor životního prostředí. Účelem bylo zjistit, jak si stojí obor Městské inženýrství na trhu práce ve veřejné správě a jaké jsou možnosti začlenění absolventů na pracovní pozice na stavebních úřadech, katastrálních úřadech a jiných odborech veřejné správy.

Na začátku rozhovoru jsem panu starostovi sdělila účel mé bakalářské práce a představila obor Městské inženýrství. Tímto úvodem jsem umožnila panu starostovi si udělat přehled o daném tématu. Vzhledem k tomu, že jsem se v předchozích dotazníkových šetřeních

setkala s tím, kdy mnozí lidé pracující ve stavebnictví se doposud nesetkali s tímto oborem, moje první otázka byla spíše úvodní.

Setkal jste se někdy s pojmem Městské inženýrství?

Pan starosta při úvodním rozhovoru potvrdil, že do teď o tomto mladém oboru nevěděl. Neměl přehled ani to, že se vyučuje v Brně nebo Ostravě. I když o oboru MI nikdy neslyšel, popsal mi tento obor tak, jako to vyplývá z názvu. Odpověď byla shodná jako většina oslovených respondentů z dotazníku. Jako městské inženýrství si představuje stavební obor, který se zabývá urbanismem, územním plánováním a architekturou ve městech. Jako starosta obce denně komunikuje s projektanty, řídí investiční akce, zabývá se rozvojem veřejných prostor ve Střílkách. Tyto procesy dle něj zahrnují samotný návrh, zadání, zpracování, hodnocení a úpravu až po samotnou realizaci. K těmto akcím náleží příslušná nejen stavební dokumentace. Jelikož se jedná o menší obec, všechny tyto procesy zpracovává on ve spolupráci s projektanty, úřady, architekty a různými realizačními firmami. K tomu se vázal můj další dotaz: ***Zda by ocenil tu možnost mít na obecním úřadě člověka, který má potřebné znalosti a vzdělání a mohl by ho v těchto věcech zastupovat?*** Dle jeho názoru ve věcech stavebních, potřebnou projektovou dokumentaci zadává projektantům samostatných profesí. Po vyhotovení projektové dokumentace si ji musí opětovně projít a odsouhlasit s ostatními členy. Uvedl, že pro začátek jeho funkční kariéry to nebylo jednoduché, vzhledem k tomu, že nemá stavební vzdělání. Takový člověk by pro jeho úřad byl přínosem a ulehčil by mu pracovní vytížení a přispěl svým odborným názorem na danou problematiku stavebních zakázek, veřejných investicí a dalších projektů, pomocí kterých se může obec rozvíjet. Na to se vázala další otázka, kdy jsem pomocí dotazníkového šetření s absolventy a budoucími absolventy zjistila očekávanou výši mzdy po ukončení studia v rozmezí 20 000 - 30 000 Kč.

Jak vysokou finanční částku by bylo možno pro obec investovat do pozice Městského inženýra na Vašem úřadě?

Pro tak malou obec jako jsou Střílky (asi 650 obyvatel), by byl takový zaměstnanec finančně náročný a z hlediska návratnosti investice neekonomický. Pan starosta řekl, že pokud by měl zájem spolupracovat s městským inženýrem, tak pro takovou obec by se jednalo o případ jednorázových akcí a investičních záměrů. Stálou pracovní pozici by bylo možné zřídit na obecních úřadech větších měst a obcí jako jsou již zmíněné Koryčany, kde se nachází stavební úřad nebo Kroměříž, která spadá pod obce s rozšířenou působností.

Dále jsem se ptala pana starosty na spolupráci s firmami ze zahraničí. Takovou spolupráci obec zatím nenavázala, ale nevylučuje se spolupráce, pokud by dostali zajímavou nabídku od realizační firmy ze zahraničí.

Vzhledem k tomu, že v blízké těsnosti hranic obce vede silnice I. třídy, pan starosta jednal i se zastupitelstvem Ředitelství silnic a dálnic pro Zlínský kraj, kdy bylo třeba stanovit ochranné pásmo této komunikace, byla poptávka po člověku, který je odborně zaměřen i na pozemní komunikace.

Jako závěr řízeného rozhovoru jsme dospěli k názoru, že uplatnění pro absolventa oboru MI je možné najít ve větších obcích s rozšířenou působností, ale nárazově i při řešení zakázek pro menší obce. Pan starosta by také uvítal autorizaci, kdy by se na městského inženýra mohl obrátit i v případě potřeby vypracování projektové dokumentace s náležitým oprávněním.

3.3.4 Emailový dotazník na Stavební úřad Kroměříž Ing. arch. Pavel Máselník

Potřebuje veřejná správa městské inženýry?

Veřejná správa obecně zcela jistě potřebuje městské inženýry. Absolvent oboru městského inženýrství může svoji odbornost a dosažené vzdělání s výhodou rozvíjet podle svého konkrétního zaměření na jednotlivých pracovištích a odborech městského úřadu, které vyžadují každodenní orientaci v problematice provozu města.

Našel by městský inženýr uplatnění na Vašem úřadu?

Městský inženýr může svoje znalosti a dovednosti uplatnit při práci na každém městském úřadě. Jedná se zejména o jednotlivé činnosti v administraci, při provádění samostatného řízení v přípravných fázích investičního procesu a při inženýrské činnosti, při zajišťování územně plánovacích podkladů a při pořizování územně plánovací dokumentace v oboru územního plánování, v oblastech rozvoje a výstavby města, při rekonstrukcích, údržbě a při dalších činnostech spojených se zajištěním chodu města. Svoje budoucí uplatnění může najít ve funkcích, které vyžadují odborné schopnosti při plnění stanovených úkolů ve výkonu veřejné správy na našem úřadě.

Základní požadavky na městského inženýra?

Základním požadavkem na městského inženýra by mělo být zvládnutí schopnosti samostatného řešení a koordinace rozhodování ve složitější problematice, která je spojená se zajištěním jednotlivých funkcí města. Z hlediska státní správy je vhodným důvodem pro práci

městského inženýra také možnost přípravy ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti, která je pro další uplatnění zaměstnance nezbytná. Její zaměření by mělo odpovídat budoucímu pracovnímu zařazení na úřadě s předpokládanou úrovní znalostí v oblastech práva, pozemního stavitelství a územního plánování.

3.3.5 Emailový dotazník na stavební úřad pro město Zlín Ing. Petr Skácel

Potřebuje veřejná správa městské inženýry?

Ano, je vhodné mít vzdělané lidi s větším rozhledem.

Našel by městský inženýr uplatnění na Vašem úřadu?

Na odboru spíše ne (řídím stavební úřad), na magistrátu zcela jistě.

Základní požadavky na městského inženýra?

Kreativita, přizpůsobení se místním podmínkám, umění poučit se z chyb, preciznost, rozsáhlé znalosti v oblasti infrastruktury měst, samostatnost.

4 DÍLČÍ ZÁVĚRY A OVĚŘENÍ HYPOTÉZ

Na základě rozeslaných dotazníků a řízeného rozhovoru jsem si mohla udělat komplexní obraz na názory ostatních studentů oboru Městské inženýrství, stavebních inženýrů a dalších odborníků v různých oblastech stavebnictví a ve veřejné správě. V dotazníkovém šetření jsem se částečně zaměřila na zkušenosti studentů s prací v zahraničí. V teoretické části jsem probrala problematiku možnosti uplatnění na trhu práce v EU.

4.1 Hypotéza 1 : Vzdávající zájem nových studentů o obor MI

První hypotézu se mi podařilo potvrdit a to na základě dotazníků, který jsem rozeslala mezi studenty na fakultách stavebních. Díky těmto dotazníkům jsem si potvrdila skutečnost, že je ze strany studentů narůstající zájem o tento obor. Studenti si jej vybrali hlavně kvůli rozmanitosti studovaných předmětů - vodárenství, inženýrské sítě, urbanismus, architektura atd. Mají díky tomu pocit, že se mohou lépe uplatnit ve více oblastech stavebnictví. Část

studentů odpověděla, že si obor vybrala na základě zvládatelné časové náročnosti studia a možnosti se při studiu věnovat jiným činnostem nebo pracovat.

Pokud bychom srovnali průběh studia ostatních stavebních oborů jako je například Pozemní stavitelství. Studenti v prvních ročnících prohází komplexním studiem různých předmětů a v další části si vybírají preferovanou oblast zaměření. Při oboru stavební inženýrství si studenti vyberou své zaměření a po zbytek studia prohlubují znalosti v předmětech, které se týkají pouze daného zaměření. To se jeví jako potenciální nevýhoda pro studenty oboru Městské inženýrství, kteří si nemohou tolik prohloubit znalosti jen z určitého zaměření.

Jako efektivní by se uplatnil systém studia podobný tomu na stavebním inženýrství, kdy by studenti první semestry měli možnost se seznámit s každou oblastí týkající se městského inženýrství a v dalších ročnících se zaměřit na tu část, která je zajímavá, a chtějí v ní rozvíjet své znalosti, jak už teoretické, tak i praktické.

4.2 Hypotéza 2: Stavební firmy a zaměstnanci stavebních firem a jejich zájem o Městské inženýry

Tuto hypotézu se mi nepovedlo ani vyvrátit ani potvrdit. Respondenti se u většiny odpovědí dělili na téměř stejné poloviny. Dle dotazníkového studia jsem získala rozdílné odpovědi a názory na otázku Městského inženýrství. Stále velkou část stavebních inženýrů tvořili ti, kteří o tomto oboru dříve neslyšeli, ale dokázali si udělat aspoň hrubou představu o tom, co tento obor obnáší. Obor Městské inženýrství se z jejich pohledu věnuje urbanismu, architektuře a územního plánování. To neodpovídá skutečnosti, protože obor MI působí na více polích, které se týkají městského prostoru. Proto jsem usoudila, že si obraz o tomto oboru utvořili pouze ze samotného názvu.

I přes to, že se tento obor ještě nerozšířil mezi stavební inženýry a do stavebních firem, po bližším seznámení s absolventem působícím v oboru vyvolal u respondentů zájem. Většina projevila zájem o spolupráci, a pokud by se v jejich firmě ucházel o pracovní místo, uvítali by to a měli by zájem o zkušenosti, které by jim mohl městský inženýr nabídnout. Podmínkou pro spolupráci v jejich firmě by byla dostatečná flexibilita. Většina stavebních firem se specializuje jen na část stavebnictví (například hlubinné zakládání, výstavbu rodinných domů, energetika apod.) a proto by měli zájem o takového člověka, který se dokáže přizpůsobit a dále se vzdělávat a zaměřit se na určitou specializaci.

Tento požadavek nelze aplikovat na celou společnost městských inženýrů. Jedná se o snahu každého jedince se v průběhu studia a i následné práce dále vzdělávat a získávat praxi,

zkušenosti. Primárně je městské inženýrství zaměřeno na rozvoj měst a obcí a urbanistických celků. Ovšem studium není zaměřeno pouze na města a snaží se, aby měl absolvent po ukončení studia rozsáhlé znalosti z více oblastí stavebnictví a mohl tak uplatnit své komplexní znalosti. Student samotný si poté může vybrat své zaměření a uplatnění na trhu práce podle toho, co ho při studiu nejvíce zaujalo. Mnou oslovené stavební firmy působí i v zahraničí a to hlavně v sousedních zemích EU jako jsou, Rakousko, Německo, Slovensko i Polsko. Velkou pohledávkou pro ně tedy tvoří zaměstnanci, kteří se při studiu stavebnictví zaměřili i na rozvoj jazyků. Nejčastějším požadavkem byla Angličtina, Němčina a Francouzština.

4.3 Hypotéza 3: Pracovní pozice pro Městského inženýra ve veřejné správě

Na základě řízeného rozhovoru s panem starostou jsem prozkoumala názor a pohled na městské inženýry ze strany veřejné správy. Z odpovědí pana starosty jsem usoudila, že mezi veřejnou správou, která působí v menších obcích, neznají obor Městské inženýrství a ani o něm nikdy předtím neslyšeli. Poté co jsem pana starostu obeznámila s tím, čím se takový inženýr zabývá a co patří do jeho specifikace, jsem se setkala s kladným ohlasem a možností spolupráce. Tato hypotéza byla tedy potvrzena.

I přes to, že mi pan starosta oponoval tím, že na stavebním úřadě v Koryčanech, pod které spadají i mnou oslovené Střílky, je dostatek kvalifikovaných pracovníků, by měl zájem o spolupráci s inženýrem, který má rozšířenou specializaci na věcech obecního a městského zájmu. Důvodem je to, že by to ulehčilo zdoluhavý proces, kdy musí kvůli jednotlivému investičnímu záměru kontaktovat více specialistů (inženýra dopravních staveb, životního prostředí, architekta atd.). Na základě našeho rozhovoru, jsem dospěla k tomu, že by obce měly zájem o městského inženýra, ovšem pro takto malé organizace je z finančního hlediska neekonomické zaměstnávat na plný úvazek osobu, která by doplňovala všechny tyto požadavky z hlediska procesu stavebního řízení.

Pro městské inženýry jsou na trhu práce místa ve veřejné správě, ale z důvodu omezených finančních zdrojů se jedná hlavně o větší města. Menší města s omezenějšími finančními rozpočty by uvítali spolupráci v případě nárazových zakázek a příležitostí.

4.4 Městský inženýr by na stavebních úřadech a magistrátech zastával pozici s konkrétní specializací a věnoval by se jedné dané problematice

Na základě emailového šetření jsem obdržela odpovědi ze stavebních úřadů, kdy oba oslovení zastávali obdobné názory o uplatnění městského inženýra. Z hlediska dotázaných je se městský inženýr dokáže dobře uplatnit právě kvůli svým komplexním znalostem, které tvoří průřez oborů dopravních staveb, architektury, územního plánování a byl by schopen zastávat a řešit rozsáhlou problematiku a nezaměřovat se pouze na jednu oblast. Tím by mohl na úřadech spolupracovat s více odbory a zaštiťovat kompletní problematiku měst. Z hlediska vedoucího stavebního úřadu by se ale městský inženýr hodil spíše na magistrát než samotný stavební úřad a propojoval by spolupráci těchto dvou úřadů. Tato hypotéza byla vyvrácena.

5 DOPORUČENÍ

Hlavním cílem bakalářské práce byla analýza možností uplatnění absolventů obou Městské inženýrství na trhu práce v EU. V rámci Evropské unie má Česká republika nevýhodnější podmínky na trhu práce oproti potenciálním zaměstnancům, kdy zde zaměstnavatelé nemají výhodné podmínky pracovních smluv jako je dlouhá výpovědní lhůta, kdy zaměstnavatel ukončí se zaměstnancem pracovní smlouvu nebo obdrží od zaměstnance výpověď, musí ještě poměrně dlouhou dobu čekat na skončení této lhůty, aby zahájil nové obsazení volného místa. Dalším standardem je tříměsíční zkušební lhůta, po jejímž skončení má zaměstnanec právo při nespokojenosti nebo nesplnění představy, kterou měl o nabízené pracovní pozici, ukončit pracovní poměr. Tyto podmínky jsou výhodné pro zaměstnance, ale zpomalují vývoj na trhu práce. V porovnání s členskými zeměmi, které nemají takto stanovené podmínky a snaží se vývoj trhu práce podporovat a urychlovat.

Členské státy Evropské unie se zavázaly k plnění podmínek pro rozvoj trhu práce. Jednou z možností, jak poskytnout studentům a absolventům praxi a pracovní pozice v celé Evropské unii jsou programy jako Erasmus a další výměnné pobyty. Studenti těchto možností využívají čím dál častěji. Díky tomu si mohou rozšířit své obzory o pracovních podmínkách v ostatní zemích. Od potenciálních zaměstnavatelů jsou kladeny podobné nároky. Pro zvýšení šancí na úspěch při získání dobře placené a zajímavé práce je třeba si už při studiu rozvíjet své obzory, vzdělávat se i v jazycích, kdy je nyní již standardním požadavkem jeden či více cizích jazyků. Absolventi městského inženýrství by se neměli zaměřovat pouze na jeden obor, ale

rozšiřovat si své znalosti ve všech oblastech stavebnictví. V případě pověřených osob na pozici starosty měst a obcí by byla výhodou možnost získání oprávnění na potvrzování projektové dokumentace a dalších dokumentů souvisejících s chodem těchto úřadů. Usnadnilo by jim to zdlouhavé procesy jednání, kdy v mnoha případech nedisponují stavebním vzdělání a při řešení otázek ve stavebnictví si musejí požadavky dohledat sami nebo věřit správnosti práce odborníků, se kterými spolupracují.

6 ZÁVĚR

Jako budoucí absolventka oboru Městské inženýrství doufám, že budu moci najít uplatnění na trhu práce v Česku, ale i v Evropské unii. Tento obor mě zaujal především kvůli své rozmanitosti. Díky empirické části jsem měla možnost pohlédnout na tento v Česku mladý obor ze strany odborníků, veřejnosti a veřejné správy.

Na základě toho si myslím, že tento obor má v České republice dobrou budoucnost a možnost velkého rozvoje. V ostatních zemích EU je Městské inženýrství rozšířenější a to díky tomu, že vznikal ve Velké Británii a taky pro to, že v institutu, který zaštiťuje tento obor, jsou ve většině evropské státy. Česko se postupně pomocí konferencí, odborných publikací a hlavně otevřením studijních oborů Městské inženýrství snaží vstoupit a přispět svými znalostmi do oboru stavebnictví. V ČR je tento obor stále pro mnoho inženýrů neznámý, ale rychle se rozšiřuje. Proto si myslím, že pro absolventy tohoto oboru je snadné najít vhodné uplatnění. Základním požadavkem je samostatný rozvoj a snaha získání co nejvíce zkušeností a praxe, pro možnost se uplatnit ve více oblastech stavebnictví.

Absolventi tohoto oboru mohou pracovat na pozici manažerů ve stavebních firmách, na stavebních úřadech, ve veřejné správě, v kancelářích městských architektů a zároveň jsou jim otevřené možnosti práce po celém evropském trhu práce. Moderní evropská města mají tendenci rychle růst a vázat kontakt s ostatními evropskými metropolemi, aby bylo umožněno snadnější cestování, rozvoj trhu práce v EU, komunikace a spolupráce mezi jednotlivými státy a to vše, aby jim umožňovaly stavby, na kterých mohou absolventi oboru Městské inženýrství spolupracovat s ostatními. Díky těmto cílům a snaze o rozvoj mají dobré vyhlídky na uplatnění na trhu práce v EU.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

[1] JEDINÁK, Petr. *Profese manažera v organizacích veřejné správy: charakteristika manažera, zastávané role a vybrané personální činnosti*. Zlín: Verbum, 2012. ISBN 978-80-87500-26-2.

[2] VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-274-1.

[3] LINKESCHOVÁ, Dana. *K otázkám managementu ve stavebnictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x.

[4] TUCHÁČKOVÁ, Lenka. *Možnosti a omezení vybraných modelů řízení veřejné správy*. Brno, 2006. Diplomová práce (Ing.). Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra veřejné ekonomie, 2006

[5] PALÍŠKOVÁ, Marcela. *Trh práce v Evropské unii: historický vývoj, aktuální trendy a perspektivy*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-270-0.

Internetové zdroje:

[6] https://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_spr%C3%A1va

[7] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Management>

[8] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mana%C5%BEer>

[9] <http://zpravy.ckait.cz/vydani/2018-03/mestske-inzenyrstvi-pri-sprave-obci/>

[10] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Rigidita>

[11] https://europa.eu/european-union/topics/single-market_cs

[12] Eurostat: <https://ec.europa.eu/>

[13] <https://www.quora.com/Is-it-hard-to-find-a-job-in-Europe-as-a-civil-engineer-Why-or-why-not>

8 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1- Zaměstnanost ve veřejném sektoru v Evropě r. 1995 v tis.

osob.....20

Tabulka 2 - Rigidita pracovní síly v Evropě (v roce 2004).....24

9 SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Grafy:

Graf 1: Nezaměstnanost absolventů v EU (rok 2017).....	27
Graf 2: Předpokládaný počet nově otevřených míst rozdělených dle oborů (2018 - 2030).....	28
Graf 3: Předpokládaný počet nově otevřených míst rozdělených dle zemí (2018 - 2030).....	28
Obrázek 1 - Kolik znáte dalších MI?	40
Obrázek 2 - Je pro Vás důležité získat v oboru MI titul Ing.?.....	41
Obrázek 3 - Zaměření oboru MI z pohledu studenta.....	42
Obrázek 4 - Podmínky pro práci v zahraničí.....	43
Obrázek 5 - Předpokládaná výše platu po ukončení studia.....	43
Obrázek 6 - Odkud znáte obor MI?	45
Obrázek 7 - Co si představíte pod pojmem MI?.....	45
Obrázek 8 - Vhodné pracoviště absolventa oboru MI.....	47

10 SEZNAM ZKRATEK

EU - Evropská unie

MI - Městské inženýrství

ČR - Česká republika

USA - Spojené státy americké

MHD - Městská hromadná doprava

OECD - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání

IFME - Mezinárodní federace městského inženýrství